

ፖለቲካዊ መደብ-ዕዮ

ሰውራዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰዲግኤ)

አብ ገይ-ውድባዊ ጉባኤ ዝጸደቐ:

21 ሰኔ 2017

ፖለቲካዊ መደብ ዕዮ፡ ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)

መጻገፍ፡-

ኤርትራ አብ ስተራተጂያዊ ከባቢ ቀርኒ ኣፍሪቃ ትርኩብ፤ ካብ ራስ-ዳሙራ ክሳብ ራስ ቁሳር ዝተዘርገሐ ናይ ከባቢ 1000 ኪ.ሜ ገምገም ባሕርን ብርክት ዝበላ ደሴታት-ዳህላክን ትውንን። ሃገርና 124,320 ትርብዒት ኪ.ሜትር ስፍሓት ኣለዋ።

ኤርትራ፡ ዝተፈለለዩ ብሄራዊ መንነት ዘለዎም፡ ኣመንቲ ሃይማኖታትን ባህልን ዝኾኑ፡ ካብ 4.5 ክሳብ 5 ሚልዮን ብዝሒ ህዝቢ ዝሓቆፈት ሃገር እያ። መነባብር ህዝብታት ኤርትራ፡ መብዛሕትኦም ኣብ መሬትን ባሕርን ዝተሞርኮሰ፡ ብሕርሻ፣ መጓሰ፣ ምግፋፍ ዓሳን ምህርቲ ጨውን ናብርኦም ይመርሑ፤ ዉሱን ክፋል ድማ፡ ኣብ ከተማታት፡ ኣብ ንኡሳን ኢንዱስትሪታት፣ ቤት-ዕዮታት፣ ናይ ኣገልግሎት ትካላትን ከምኡውን ኣብ ንግዳዊ ስራሓት ዝተመስረቱ እዮም፤ ከምኡውን ኣብ መንግስታውን ሲቪላውን ዕዮታት ዝናበሩ ኣለዉ።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ንሃገራዊ ነጻነት ክብሉ፡ ን20 ዓመታት ሰላማዊ ፖሎቲካዊ ቃልሲ፡ ን30 ዓመታት ድማ፡ መሪርን ነዊሕን ብረታዊ ተጋድሎ ኣካይዶም። ህዝብታትና፡ ባዕዳዊ መግዛእቲ ዝሓዘኑ ስርዓታት ኢትዮጵያ ድሕሪ ምውጋዶም፡ ኣብ ነጻ ሃገርም ከም ዜጋታት ክብርም ክሕሎ፣ መሰሎምን ማዕርነቶምን ክኸበር፣ ኣብ ፖሎቲካዊ ስልጣን ምዕሩይ ተሳትፎ ንምርግጽ ነበረ፤ ብሄራት ኤርትራ፡ ኣብ ዝህሉ ሃገርም ብቋንቋኦም፣ ባህሎምን ታሪኽምን ክኸርዑን፡ ንከባቢኦም፡ ባዕሎም ንባዕሎም ከመሓድሩ እዩ ዝነበረ፤

ተበራረይቲ ባዕዳውያን ዝሓትን ነዊሕን መሪርን ነጻነታዊ ተጋድሎና ዘውረዱሎም ዓሚቕ ቁጠባዊ ድኽነት፡ ደረጃ ብደረጃ ዝተውደቡ፡ ብመንገዱ ምዕባለ ንቕድሚት ዝምርኹሉ ዕድል ንምፍጣር ነበረ። ህዝብታትና፡ ምስ ጎረባብቶምን ማሕበረ-ሰብ ዓለምን ኣብ ማዕርነትን ምክብባርን ዝተመስረተ ሓባራዊ መነባብር ክምስርቱ ብምትስፋው እዩ።

ምእንቲ'ዚ እዩ፡ ኩሎም ህዝብታት ኤርትራ፡ ብዘይ ናይ ብሄር፣ ኣውራጃ፣ ከባቢ፣ ሃይማኖት፣ ጾታን ዕድመን ኣፈላላይ፡ ብተወፋይነትን ጅግነትን ተጋዲሎም ኣኸሊል ሃገራዊ ናጽነት ዝተጎናጸፉ።

እንተኾነ ግን፡ እቲ ካብ ማህጸን ህዝብታት ኤርትራ ተወሊዱን ኣብ መስርሕ ሰውራ እናገበለ ዝመጸ ትምክሕተኛ መሪሕነት ህግኣኡ/ህግደፍ ኮረሻ ስልጣን ብሒቱ ሓዘ፤ ኣብ ዝባን ህዝብታትና ተሰቐሉ ድማ፡ ጸረ ህዝቢ፣ ጸረ ዲሞክራሲ፣ ጸረ ምዕባለን ፋሽስታዊ ስርዓት ዝተኸለ። ትምክሕተኛ ጉጅለ ህግደፍ፡ ብሓደ ወገን ዘይትግበሩ መብጻዓታት እናስመዐ፡ በቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ኣዝዩ ጨካኝን ዘስካሕክሕን ግፍዕታት እናፈጸመ፡ ፖሎቲካዊ ስልጣኑ ኣደልደሰ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ሃገር ብሽም ጊዘያዊ መንግስቲ ካብ ዝተቐጸጸረላ ዕለት ጀሚሩ፡ ዓሚቕ ፍቕርን ግሩህነትን ህዝብታትና መዝገቡ፡ ብሓደ ወገን ጊዜ ክሸምት ዕድል ክወሃቦ ሸሓጢ ምክንያታት እናቕረበ፡ በቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ስለላውን ወታደራውን ዓቕምታቱ እናደልደለ፡ ክቃወሙኒ እዮም ዝከብሎም ውድባትን ኣገደስቲ ውልቀ-ሰባትን ናይ ምቕንጻልን ምርዓድን ተግባራት ብሰፊሑ እናካየደ ቀጸለ። ምጽዳቕ ሃገራዊ ቅዋምን ምትካል ሕብረ ሰልፋዊ ስርዓትን፡ ንጊዜ መሸመቲ ዘቕረቦም ናይ ምትላል ሚላታትምበር፡ ግብራዊ መርሆታቱ ከምዘይኮኑ ንምግንዛብ ጊዜ ኣይወሰደን። እቲ ብኮምሽን ቅዋም ተነዲፉ ብ97 ጸዲቐ ተባሂሉ ብዙሕ ዲሰኩር ዝተገበረሉ፡ ን15 ዓመታት ኣብ ከብሒ ተግሺጉ ዝጸንሐ ሰነድ፡ "ሞይቱ እዩ" ተባሂሉ ተኣዘጀሉ። ስለዝኾነ ድማ፡ ኤርትራ ካብ ዓለምና፡ ሓንቲ ካብተን ብቅዋም ዘይምርሓን ሕብረ-ሰልፋዊ ስርዓት ዘይተተኸለላን ሃገር እያ፤ ሓደ ገባርን ሓዳግን ውልቀ ሰብን ውሑዳት ኣባላት ጉጅልኡን ንሃገርን ህዝብን ሰጥ ለበጥ ኣቢሎም፡ ርእሱ ኣድኒኖም ብፍጹም ጸረ-ዲሞክራሲያዊ ኣገባብ ዝገዝኡላ፡ ከቢድ ሓደጋ ብርሰትን ምብትታንን ዘንጸላለዋ ሃገር ኮይና ኣላ።

ኤርትራ ናይ ዜጋታት ሰብእውን ዲሞክራሲያውን መሰላት ብጭካነ ዝተግፈነላ ሃገር እያ፤ ሃገራዊ ድሕነት፣ ጸጥታን ወታደራውያን ሓለፍትን ስርዓት ህግደፍ፡ ንሰባት ብዘይ ፍቓድ ቤት-ፍርዲ፡ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዝዳጉኡ እያ፤ ኣእምሮኣውን ጉልበታውን ዕዮ ዜጋታት፡ ብዘይ ክፍሊት ከም ጌላ ዝምዘመዘላ ሃገር'ውን እያ፤ ነጻ ቤት-ፍርዲ ዝበሃል ንሸሙ ዘይብላ፡ ፍትሒ ከም ሕሱም ዝተጨፍለቐላ እያ። ለይትን ቀትርን እናተጨውዩን እናተጎተቱን ዝእሰሩ ወገናት፡ ንዓመታት ብዘይሓታቲ ዕድሚኦም ዘብልዩላ ሃገር ኮይና ኣላ፤ ዜጋታት ኣብ ጎዳጉድን ኮንተይነራትን ሂወቶም ዝስእኑላ፡ ብዘይንቡር ቀብሪ ኣብ ጋህስታት ዝጓሓፉላ ሃገር እያ።

ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ምርጫ ናይ ከባብን ሃገርን ኣማሓደርቲ ዝበሃል ዝተሓረማ ሃገር'ያ። ዝምዘዙ ሹመኛታት፡ ንህዝቢ ዘሰክሑ ጉባኛታት፡ መተግበርቲ ኣዋጃትን መምርሒታትን እቲ ስርዓት እዮም፤ መንእሰያት ብምእሳርን ነቲ ስርዓት ኣሕሊፍካ ብምርካብ፡ ብእውያትን መርገምን ወለዲ ዝሸፈኑ ግፍዕኛታት እዮም። ድልየታትን ረብሓታትን እቲ ስርዓት ክሳብ ዘማልኡ፡ ኣብ ህዝቢ ዘለዎም ተቐባልነት ብዘየገድስ፡ ኣብ ስልጣናም ነበርትን ተወሳኺ ሸመት ዝጎናጸፉላ ዓዲ- ኣራዊት ኮይና ኣላ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ካብ ጽባሕ ሓርነት ጀሚሩ፡ ህልውና ብሄራት ብእዉጅ ከሓደ። ነዚ ዘተግብር ሓድሽ ዘባዊ ስርዓተ ምምሕዳር ብምትእትታው፡ ኣብ ፖሎቲካዊ፣ ቁጠባዊ ይኹን ምምሕዳራዊ መዳይ ሕቶ ማዕርነታዊ ተሳትፎኦም መሊኡ ግሂሱ፤ ቋንቋኦምን ባህሎምን ካብ ናይ ሙዚቃን ተዋሕዶን ዓውድታት ዘይሓልፍ፡ ኣብ ሂወቶም ትርጉም ዘይብሉ ክኸውን ገይሩ፤ "ሓደ ህዝቢ ሓደ ልቢ" ዝብል ጸረ ህዝቢ ፖሊሲኡ፡ ንብሄራዊ ብዙሕነትና ክከሓዱ፡ ሓንፋጺ ፖሊሲ ተኸቲሉ፤ ማሕበረ ቁጠባዊ ሂወቶም ዝሰረተሉ ዓውዲ ቁጠባ ብመንግስቲ እናተመንጠለ፡ ከም ዜጋታት ህልውናኦም ኣብ ሓደጋ ክወድቕ ገይሩ ኣሎ። ፖሊሲ ምቕም ዘባዊ ስርዓተ

ምምሕዳር፡ ኣብ መንጎቶም ንዘበናት ተሽባቢሮም ዝነበሩ ኣውራጃታትና ኮነ ኢሉ ምትእምማን ንምጥፋእ፡ ፍልልያት እናሳወረ ነቓዓት ብምፍጣር፡ ሕድሕድም ከመናጭቶም ጸኒሑ ኣሎ። ብሰንኪ'ዚ ጨካን ፋሽስታዊ ፖሊሲ'ዚ ድማ፡ ህዝብታትና ነቲ ብስርዓት ህግደፍ ዝተጋህሰ ብሄራዊ መሰሎም ከረጋግጹ፡ ዉዱብን ፍኑውን ብሄራዊ ቃልሲ ከካይዱ ይርከቡ።

ኣብ በበይኑ እዋናት፡ ንእመንትን መራሕትን ዝተፈላለዩ ሃይማኖታት እናአሰረን እናሰወረን ዝምድናታቶም እናኣላሕለሐ፡ ሓድነት ህዝብታትና ኣብ ከቢድ ሓደጋ ኣውዲቕኞም ኣሎ። ኣብ ህልውና'ዚ ስርዓት'ዚ፡ ናጽነት እምነትን መሰላትን ሃይማኖታት ዘይሕሰብ ኮይኑ። ብሰንኪ'ዚ ፖሊሲ'ዚ ድማ፡ ጽብት ሳዕሪ፡ ሕቶ ሃይማኖታዊ መሰልን ማዕርነትን ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ምስ ብዙሕነታዊ ክውንነት ህዝብታት ኤርትራ ዘይሳነዩ ዝምባለታት ክቀላቕሉ ይረኣዩ ኣለዉ።

ቁጠባዊ ዓውዲ ሃገርና፡ ካብ እዋን ናብ እዋን እናንቀልቀለ ህዝብታትና ብጥማትን ዓጸቦን፡ ንሞት፣ ልማኖን ስደትን ተቓሊዖም፤ ውሑዳት ሰብ-ስልጣናትን ሓለፍቲ ሰራዊትን ሃገራዊ "ድሕነትን" ግን፡ ብሓደ ወገን፡ ሃብቲ ሃገር እናዘረፉ በቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ጊላዊ ዕዮ መንእሰያት እናተጠቐሙ ሰብ ዝዜፍ ርእሰማል ዝኾኑሉ፡ ዘይተመጣጠነ ደረጃ መነባብር እናተፈጠረ መጺኡ ኣሎ። ስርዓት ህግደፍ፡ ዓቢይትን ናእሽቱን ናይ ንግዲ ትካላት፣ ኢንዱስትሪታት፣ ፋብሪካታት፣ ህንጻዊ ስራሓት፣ ናይ ወጻእን ኣታውን ንግዲ ኣብ ትሕቲኡ ገቢቱ፡ ሰብ ሃብቲ ኤርትራውያን ዕዳን ዕንድዳን ኮይኖም ዛንዛን ኢሎም ክኸሰሩ ገይሩ። ሰብ ሃብቲ፡ ኣብ ሃገሮም ኣብ ትሕቲ ሕግን ስርዓትን ገንዘብም ኣፍሲሶም፡ ንባዕሎም ተጠቒሞም ሃገሮምን ህዝቡምን ዝጠቐሙሉ ዕድል ዕጹው እዩ። ዝተፈላለዩ ናይ ዓድታት ልሙዕ መሬት፡ ሰፋሕት ጎላጉል ሕርሻታት፡ ኣብ ኢድ መንግስትን ናይ ስርሒታት ሓለፍትን ተገቢቱ፡ ብጊላዊ ዕዮ መንእሰያትን ኣባላት ሃገራዊ ኣገልግሎትን ይሰራሕ።

ዜጋታት ብዘይ ዝኾነ ይኹን ቅብሊትን ተሓታትነትን፡ ንመሕወዪ ግብሪ ካብ እቶቶም 2%(ክልተ ካብ ሚኢቲ) ዝኸፍሉዎ፡ ንስድራ ስወኣትን ደቂ ስወኣትን ካልእን ዘበርክትዎ ገንዘብ፡ ካዝና ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ መምልኢ ጥራሕ ዝኾነሉ እዋን እዩ። ኤርትራ እትምራሓሉ ገጹር ናይ ቁጠባ ስትራቴጂ ዘይብላ፡ ምስ ህልውና ፖለቲካዊ ስልጣን ኢሳይያስን ጉጅልኡን ዝተኣሳሰረ፡ ብኮንትራባንድ፣ ዘረፋን ጊላዊ ዕዮን ዜጋታት ዝተመስረተ ስርዓተ ቁጠባ እትምራሕ ሃገር እያ።

ፖሊሲ መሬት ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ "መሬት ናይ መንግስቲ እዩ" ዝብል እዩ፤ ግን ድማ፡ መሬትውን ከም ኩሉ ዓውድታት ቁጠባ ሃገር፡ ብፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ስለዝተገበተ፡ ሓረስታይ ሃገርና ናይ መሬት ውሕስነት ስኢኑ ናይ ፍርያቱ ተጠቓሚ ኣይኮነን፤ ዝረኸበ እቶቱ ብነጻነት ብዝመሰሎ መንገዲ ከመሓድር ኣይክእልን፤ ኣፍራይ ዓቕምታቱ ብዘይ ክፍሊት፡ ኣብ ጊላዊ ዕዮ ህግደፍ ተዋፊሩ፡ ናብርኡ ካብ ኢድ ናብ ኣፍ ዝኾነ ሂወት ከሕልፍ ተገዲዱ ኣሎ። ሕሉፍ ሓሊፉ ሓረስታይ ክበሳ፡ ብኣስገዳድ ካብ መረቡ እናተፈረፍቐለ ናብ ምዕራባዊ ቆላታት ሃገርና እናተጓረተ፡ ምስ ኣሕዋቱ ህዝብታት ብሄራት ዝቀሓሓሩ ኩነታት ይፈጥር ምህላዉ ብሓደ ወገን፡ ብስእነት ኣድላይቲ ቀረባት፡ ንሞትን ሕማማትን ክቃላዕን ከምኡውን ሃገሩ ገዲፉ ክሰደድ በቲ ካልእ ወገን ይኸውን ኣሎ።

ሸቃላይ(ሰራሕተኛ) ሃገርና፡ ናይ ስራሕን ደመወዝን ውሕስነት ዩብሉን። ብዝተፈላለዩ ምክንያታት ካብ ስርሒ እናተጸልጸለ ምስ ቤተ-ሰቡ ኣብ ከቢድ ናይ መነባብር ሽግር ክወድቕ ጸኒሑን ኣሎን። ተዛሪቡ ከስምዕ ይኹን ተሟጊቱ ክረትዕ ኣይክእልን። ካብ ስርሒ ተፈናቒሉ ብዘይ ክፍሊት ኣብ ሃገራዊ ኣገልግሎትን ጊላዊ ዕዮን ክጽመድ ይግደድ። ብሽሙ ዝቐመት ሃገራዊ ማሕበር ሰራሕተኛታት ኤርትራ፡ ቀንዲ ወይጦን ኣገልጋሊት ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ኮይና፡ ስቓይን ሕሰምን ሰራሕተኛታት ኤርትራውያን ከይቃላዕ እትከላኸል፡ ብሂወቶም እትጣላዕ እያ።

ሙሁራት ኤርትራውያን ብነጻ ሓንጎል ኣጽኒዖም ተመራርሚሮም ኣብ ምዕባለ ሳይንስን ተክኖሎጂን ሃገር፡ ኣወንታዊ ተርእዖም ከይጸወቱ ቅዩዳት እዩም። መተካእታ ዘይብሉ ግደኦም ናይ ምብርካት ሓርነት ዩብሉምን። መንእሰያት ኤርትራውያን ተማሂሮም ነብሶም ኣማዕቢሎም መጻኢ ዕድል ሃገሮም ብኩህ ክኸውን፡ ተርእዖም ከይጸወቱ፡ ብሽም ሃገራዊ ኣገልግሎትን ጊላዊ ዕዮን፡ ኩሉ መሰላቶም፣ ዕድላቶምን ብኩህ መጻኢኦምን ተኸለፉ ኣብ በረኽታትን ጎብታትን ክርተት ክብሉ ተፈሪዶም ኣሎዉ። እታ ዝርካባ ሓንቲ ዩኒቨርሲቲ ኣስመራ፡ መፍረይት ሙሁራንን ደለይቲ ለውጥን ምዃና ዝተገንዘበ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ፡ ክትዕጾ ፈሪዱ፤ መተካእታኣ ብወታደራዊ መኮንናት ዝመሓደራ፡ ኣብ ሕድሕድን ዝኾነ ይኹን ምትእስሳርን ኣካዳሚያዊ ነጻነትን ዘይብለን ኮሌጃት ተኪኡወን ኣሎ። ኣብ'ዚ እንዘመሃር ውሑድ ናይ ላዕለዊ ደረጃ ተማሂራይ ድማ፡ ብወታደራዊ ሕግን ስነ-ስርዓትን ዝተቐየደ፡ መጻኢኡ ትስፋው ዘይኮነ፡ ትምህርቱ ምስ ወድኦ ከመይ ገይሩ ሂወቱ ከምዘውጽእ ጥራሕ ዝሓሰብ፡ ተስፍኡ ክጽልምት፡ ንያቱ ክዓርብ ይኸውን ኣሎ። በዚ ኣንፈት'ዚ ዝዓበዩ ተማሂራይ ድማ፡ ኣብ ምዕባለ ሃገር ኣወንታዊ ተራ ክህልዎ እዩ ኢልካ ዝሕሰብ ኣይኮነን። ስለዝኾነውን፡ እቲ ሞተር ናይ ለውጢ ዝኾነ መንእሰይ ኤርትራ፡ ገሊኡ ኣብ ጸቢብ ሓጽር ውትድርናን ጊላዊ ዕዮን ተጸሚዱ፡ ገሊኡ ድማ ሃጽ ኢሉ ናብ ስደት ይውሕጅ ብምህላዉ፡ መጻኢ ዕድል ሃገርናን ህዝብታትናን ኣዝዩ ዘሰከፍ ኮይኑ ኣሎ።

ፍርቂ ኣካል ሕብረተ-ሰብና ዝኾናን ኣብ ነጻነታዊ ተጋድሎና ተኣምር ዝሰርሓ ደቂ ኣንስትዮ ሃገርና፡ ኩሉ ትጽቢታተን ተጠለሙ፤ ኣብ ከቢድ ማሕበራዊ ሽግር ወዲቕን ይርከባ። ብሓደ ወገን፡ ኣብታትን ናቢይትን ዘይብሎም ህጻውንትን ዓቢይቲ ሽማግሌታትን ጠወርቲ ክኾና ይግደዱ ኣሎዎ፤ በቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ብሽም ሃገራዊ ኣገልግሎት ኣብ ሳዋ ወሪደን ኣብ ልዕሊኡን ኩሉ ነውርታት ክፍጸምን፡ ገሊኡን ብኤቶ ኣይቪ ኤይድስ ክብከላ፤ ዝይተደለዩ ጥንስን ሕርስን ንነባሪ ሕማምን ሞትን ክቃልዓ ጸኒሑን፤ በዚ ግፍዕታት'ዚ ዘንጸርጸራ ድማ፡ ፎቕይ ስደት ፋሕ ጭንግራሕ ክብላ ተፈሪደን። እታ ብሽመን ቆይማ ዘላ ሃገራዊ ማሕበር ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ፡ ኣገልጋሊት ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ኮይና፡ ሕሰመ መከርኣን እትኸውል ወይጦ ማሕበር እያ።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ኣብ ትሕቲ ስርዓት ኢሳይያስ ክብረታቶም ተባሕጉጉ ይበርስ ኣሎ። ማሕበራዊ ዝምድናታትን ክብራት ባህልታትን ህዝብታትና ተበሪዞም፡ ህግደፍ ብልሽውና ከም ስርዓት ኣታኣትዩ፤ ጉባዔ፡ ኣድልዎ፤ ስርቂ፡ ምጥፍፋእ፤ ሓሰት፡ መምሰላይነትን ናይ ስነ-ምግባር ጉድለታት ሳዕሪ፡ ሃገር ዕዋላታት ዝሸደኑኣ ኮይና። ቡብእዋኑ እናዓምቐ ብዝመጸ ማሕበረ ቁጠባዊ ድኽነት፡ ልማና፡ ናይ ስድራታት ምዝንባልን፡ ኣመንዝራነትን እናተስፋሕፈሐ ይኸይድ ኣሎ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ፡ ምስ ጎረብቲ ሃገራት ቡብእብረ ብዝጸሕተሮም ውግኣትን ዘካየዱም ቅሉዓት ወራራትን፡ ህዝብታት ኤርትራ፡ ኣብ እዋን ብረታዊ ተጋድሎ፡ ካብ ጎረብብትን ማሕበረ-ሰብ ዓለምን ዝረኸቡዎ ጽቡቕ ሽም እናተባሕገ፡ ዘይተኣማንነት፡ ጥርጣረን ተነጽሎን እናዓምቐ ከኸይድ ዝገበረን ሕጂውን ዝገብር ዘሎ እዩ። ህዝብታት ኤርትራ፡ ብደም፡ ታሪኽ፡ ባህልን መውሰቦን ምትእስሳር ምስ ዘሎዎም ጎረብቲ ህዝብታት ከይራኸቡ ብምንጻል፡ ብቐሊሉ ክሓድ ዘይክእል ቁስሊ ክፍጠር ዝገበረ ስርዓት እዩ። ምስ ማሕበረ-ሰብ ዓለምን ዓባይቲ መንግስታትን ድማ፡ ኣብ ዘይዓቕሙ ናብ ናይ ጥርጋጋንዳ ኮናት ተሸሚሙ፡ ውሽጣዊ ጉዳ ሓቢኡ፡ ተኸላኸሊ ልኡላውነትን ክብረታትን ዜጋታት ኮይኑ ክቐርብ ጣቋ ኣልቦ ተዋስኦ እናሰርሐ ዝመጸን ዘሎን እዩ። ሃገራዊ ቅዋም ዘይመርሖ፡ ሰብኣውን ዲሞክራሲያውን መሰላት ህዝብታትና ዓፊኑ፡ ንሃገርና ብመንገዲ ውድቀት እናመርሖ እናሃለወ፡ ከይሓፈረ ተጣባቂ መሰልን ልኡላውነትን ጎረብቲ ህዝብታት መሲሎ ብምቕራብ፡ መሳርሒ ጥርጠራትን ግሉላትን መንግስታት ብምዃን፡ ዓስቦ እናተቐበለ፡ ንኤርትራ ናይ ግብረ-ሽብርውያንን ጥሩፋትን መሰልጠንን መዋፈርን ገይሩዋ ኣሎ።

ኣብ ክሊዚ ኣሰካፊ ኩነታት ሃገርናን ህዝብታትናን፡ መኸተ ሓይሊ ተቓውሞና ምስዚ ዝመጣጠን ዓቕምን ብቕዓትን ኣይወነን። ኣብ ሓባራዊ ዕላማታት ሓቢርካን ተኸባቢርካን ብኣድማዕነት ኣብ ምቕላስ ብዘሕ ይተርፎ። ኩነታት ህዝብታትና ብሓፈሻ፡ ናይ መንእሰያት ኣተሃላልዎ ድማ ብፍላይ፡ ብቐረባ ተኸታቲሎ ኣብ ረብሓ ቃልስን ለውጥን ክወፍሩን፡ ማእከላይ ስሕበት መሰርሕ ዲሞክራሲያዊ ቃልሲ ኮይኖም፡ መተካእታ ዘይብሉ ግደኣም ክጻወቱ ዘኸእል ጥጡሕ ኩነታት ኣይፈጠረን። መኸተኡ ኣንጻር ስርዓት ህግደፍ ክብ ክብል እንተኸይኑ፡ ሕብረ-ብሄራዊ ክውንነት ህዝብታትና ኣብ ጸብጻብ ዘእተወ፡ ኣብ ሕቶ ምሕዝነትን ሓድነትን ፖሎቲካዊ ሓይልታት፡ ቅኑዕ ራእይ ክውንን ንተግባራውነቱ ብሓላፍነታዊ መንፈስ ክዓዩን ኣብ ዝባኑ ከቢድ ጸር ተሸኪሙ ኣሎ።

- ኣብ ላዕሊ ተቐማጫም ካብ ዘለዉ መሰረታዊ ሓቕታት፡ ፍሉይ ቆላሕታ ክግበረሎም ዝግባእ መዳያት ዝሰዕቡ እዮም፤
1. ህዝብታት ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ኣብ ልዕሊኦም ናይ ብርሰትን ምብትታንን ሓደጋ ኣንጻላልዮ ምህላውን፡ ነዚ ሓደጋዚ ናይ ምዕጻፍ ሓላፍነት ድማ፡ ጊዜ ዘይወሃቦን ንኹሉ ደላዩ ለውጢ ሓይሊ ተቓውሞ ብማዕረ ስለ ዝብጽጽ፡ ብቕኑዓት መትከላዊ እምነታት፡ ዓቕምታቱ ኣወሃሂዱ ክቃለሰሉ ዝግባእ ህጹጽ ዕማም ምዃኑ።
 2. ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ መንእሰያት፤ ደቂ-ኣንስትዮን ሙሁራትን ሃገርና፡ ቀንዲ ግዳያት ብምዃናም፡ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ ኣብ ዝካየዱ ዘሎ ተጋድሎ፡ ታሪኻዊ ግቡኣም ክፍጽሙ ስለዘለዎም፡ ህዝብን ሃገርን ካብ ሓደጋ ብርሰት ኣብ ምድሓን ወሳኒ ተሳትፎኣም ከረጋግጹ መተካእታ ዘይርከቦ ህጹጽ ዕማም ምዃኑ ብምግንዛብ፡ ዓብይ ጻዕሪ ምክያድ፤
 3. ህዝብታት ኤርትራ፡ ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ብዝተፈላለዩ መልክዓት ዝግለጹ ወጽዓታት ይሳቑዩ ብምህላዎም፡ ንምውጋዶም ኣብ ዝካየዱ ተጋድሎ፡ ንሃገራዊ ሓድነትን ስሙር ቀጻልነትን ህዝብታትና ዘውሕስ፡ ብዘሕነታዊ ኣክዋውናኣም ዘኸበረን ቅኑዕ ኣገባብ ውደባን፡ ምስ ህሉው መድረኽ ዝሳነ ናይ ቃልሲ ስልቲ ምክታል ከምዘድሊ።
 4. ዲሞክራሲያዊ ተጋድሎና ንብዙሕነታዊ ኣክዋውና ህዝብታት ኤርትራ፡ ኣብ ጸብጻብ ዘእተወን ዕዉትን ክኸውን፡ ኣብ ፍልልይ ፖሎቲካዊ እምነታት ዝተመሰረተ ህላው ብዙሓት ሰልፍታት ምክባር ግድን ምዃኑ፤ ስለዝኾነውን ኣብ ህሉው ኩነታትና፡ ኣብ ፖሎቲካዊ ኣማራጺታትን መልክዕ ውደባን ተመሳሰልቲ ዝኾኑ ሓይልታት፡ ደገፍ ህዝብታትና ረኺቦም ተወዳዳሪ ዓቕምታቶም ከደልድሉ፡ ሕቶ ሓድነት ከም ቁልፊ ዕማም ክጽዕቱሉ ዘለዎም ምዃኑ፤
 5. መጻኢት ኤርትራ፡ ናይ ህዝብታት መሰልን ማዕርነትን ዝኸበረላ፡ ድምጺ ህዝቢ ወሳኒ ዝኾነላ፡ ናይ ፖሎቲካዊ ሰልፍታት ዲሞክራሲያዊ ውድድር፡ ከም ባህሊ እናዓንበበ ዝኸደላ ሃገር ክትከውን፡ ናይ ዝተፈላለዩ ሓይልታት ርእይቶታት ብነጻነት ዝዋሰኑሉ፡ ህዝብታትና ነጻ ክትዕ ኣካይዶም፡ ናይ ደገፍ ድምጺም ዝሃቡሉ፡ ኣብ መወዳእታ ድማ፡ ብወከልቶም ዝጸደቐ ህዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ቅዋም ዝመርሖ ሃገር ክትከውን ምግባር፤
 6. ኤርትራ፡ ዘይተመጣጠነ ምዕባለ ዘለዎም ዝተፈላለዩ ብሄራት ዝሓቕፈት ሕብረ-ብሄራዊት ሃገር ምዃና ብምእማን፡ ዝትከል ስርዓተ-ምምሕዳር፡ ንህልውና ዝተፈላለዩ ብሄራት ሃገርና ኣብ ሓደጋ ዘውደቐ ኢደ-ወነናዊ ኣቀራርጻ ዘባዊ ምምሕዳር ብምልዋጥ፡ መሰልን ማዕርነትን ብሄራት ኤርትራ ዘረጋግጽ፡ ናይ ባዕሎም ዕድል ባዕሎም ናይ ምውሳኔ መሰሎም ብዘይ- ደረት ዘኸብር፡ ዲሞክራሲያዊ ሓድነት ህዝብታት ኤርትራ ኣብ ጽኑዕ መሰረት ዝተከል፡ ኣብ ብሄራዊ ኣካውና ዝተመሰረተ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ስርዓተ-ምምሕዳር ምቕም፤ ኣመንቲ ዝተፈላለዩ ሃይማኖታትን ባህልታትን ዝኾኑ ህዝብታት ኤርትራ፡ ናይ እምነት መሰል፤ ነጻነትን ማዕርነትን ተኸባሩሎም ብሰላምን ፍቕርን ዝነብሩሉ ሃዋህው ምፍጣር፤
 7. ዲሞክራሲያዊ ተጋድሎና፡ ንሕሉፋት ሃብታም ባህልታትን ክብረታትን ህዝብታትና ብምዕቃብን ብምሕዳስን ንምምዕባሎም ዝዓዩ፡ ንትምክሕታውን ዕዋላውን ባህልታት ህግደፍ ብሓደ-ወገን፡ ንጸቢብነት ድማ ባቲ ካልእ ወገን፡ ካብ ሱርም ዝምሉ፡ ሃገራዊ ሓድነት ህዝብታት ኤርትራ እናደልደለ ክኸይድ ምግባር፤
 8. ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ቁጠባዊ መንባብሮ ህዝብታትና፡ ካብ እዋን ናብ እዋን እናንቆልቆለ፤ ድኽነት ሱር እናሰደደ ብሓደ ወገን፡ ኣዝዮም ውሑዳት፡ ሲቭልን ወታሃደራውን ሰብ-ስልጣናት፡ ብዘይ ሕግን ፍትሕን ሚልዮነራት ዝኾኑሉ ኩነታት ብምልዋጥ፡ ናይ መላእ ህዝብታትና ፍትሓውን ምዕራይን ተጠቃምነት ዘረጋግጽ ቁጠባዊ ስትራቴጂ ምትካእ። ኣብ ሓድነት ህዝብታትና ከቢድ ሓደጋ ዘኸትል፡ ኣብ ፍቶት ዘይተመሰረተ ሰፊራ ምውጋድ፤ ሰፊራ ኣድላዩ እንተኸይኑ፡ ኣብ ፍቶትን ድልዎትን ሰፊርትን ተቐበልትን ወገናት ዝተመሰረተ፤ እኹል ምድላው ዝተገበረሉ፤ ሃገራዊ ሓድነት ህዝብታት ኤርትራ ዘማዕብል፡ ናይ ሰፊራ ፖሊሲን ናይ ሕርሻ መሬት ሕግታትን ምክታል፤

- 9. ህዝብታት ኤርትራ ኣብ መዋእሎም ርእዮም ዘይፈልጡ፡ ከቢድ ተነጽሎ ኣብ ትሕቲ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ኣጋጢሙዎም ብምህላወ፡ ነዚ ብምቕያር ምስ ጎረብብቲ ህዝብታትን ሃገራትን ከምኡውን ምስ ማሕበረ-ሰብ ዓለም፡ ኣብ ማዕርነትን ምክብባርን ዝተመስረተ፡ ብዘይ ዝኾነ ኢድ-ምትእትታው፡ ሰላማውን ጥዑይን ሓባራዊ ዝምድና መስሪቶም ክነብሩ ዘብቅዮም ዲፕሎማሲያዊ መርህ ምኽታል፤

ውድብና ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ) ካብ ህሉው ኩነታት ሃገርናን ህዝብታትናን ብምብጋስ ዘቐመጦም መስሪታዊ መደምደምታታት ንምዕዋት ዘብቅዮም ዝርዝር ፖሎቲካዊ መደብ ዕዮታቱ ዝሰዕቡ እዮም፡፡

ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ መደብ ዕዮ

1. ፖለቲካዊ መዳይ፡-

1. ፈጅራላዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ምህናጽ፡-

- ሀ. ጸረ-ህዝብታት ኤርትራ ዝኾነ ጽግዕተኛ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ምውጋድ፤ ብዝተፈላለዩ መልካዕት፡ ሃገራዊ ረብሓታት ህዝብታትና ዝጸረፉን ንክብሪ ሃገራዊ ልዑላውነት ኤርትራ ዝዳፍኡ ናይ ወጻኢ ሓይልታት ኢድ ኣእታውነት ንምውጋድ፡ ቃልሲ ምክያድ፡፡
- ለ. ናይ ኩሎም ህዝብታት ኤርትራ ሰብአውን ደሞክራሲያውን መሰላት ዘኾነብር ሕብረ-ሰልፋዊ ፈጅራላዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ንምህናጽን ንምድልዳልን ምቕላስ፡፡
- ሐ. ኣብ ክሊዚ ሕብረ-ሰልፋዊ ፈጅራላዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት፡ ናይ ህዝብታት ኤርትራ ዘይተጓደለ ሃገራዊ ረብሓታት ዘማልእ፡ ደሞክራሲያዊ ማዕርነትን ሓድነትን ብሄራት ኤርትራ ዘረጋግጽ፡ ፈጅራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ምምስራት፡፡
- መ. ኩሉ ዓይነት ናይ ዝሓቲ ደርብታት ናይ ጭቆናን ጭፍጨፋን ጸረ-ዲሞክራሲያዊ መሓውራት ብምድምሳስ፡ ፖለቲካዊ ስልጣን ሙሉእ ብሙሉእ ኣብ ኢድ ህዝብታት ኤርትራ ክኣቱ ምግባር፡፡ ካብቲ ዝተሓተቱ ቁሽት ጀሚሩ፡ ዓዲ፣ ወረዳ፣ ብሄር፣ ክሳብቲ ዝለዓለ ሃገራዊ ባይቶ፡ ህዝብታትና ብግልጺ፣ ብደሞክራሲያውን ቀጥታዊ ተሳትፎኦም ብምርጫ ዝውክሎም፡ ኣብ ዝኾነ እዋን ከውርዶም ዝኸእል ኣካላት ዝመርሖም ስልጣን ምትካልን ምምዕባልን፡፡
- ሰ. ቋንቋታት ትግርኛን ዓረብኛን ወግዓዊ ናይ ስራሕ ቋንቋታት ፈጅራላዊ ዲሞክራሲያዊ መንግስቲ ሃገረ ኤርትራ ንክኾና ምቕላስ፡፡ ብሄራትና ድማ፡ ኣብ ከባብያዊ ምምሕዳሮም ብብቋንቋኦም ናይ ምስራሕን ምምዕባልን መሰሎም ዝተሓለወ ይኸውን፡፡

2. ሰብአውን ደሞክራሲያውን መሰላት ምርግጻ፡-

- ሀ. ህዝብታት ኤርትራ ንስትራተጂካውያን ጸላእቶም ሙሉእ ብሙሉእ ክድምስሱ፤ ንዘመዝገብዎም ዲሞክራሲያዊ መኸሰባትን ዓወታትን ክዕቅቡን ሓቀኛ ልኡላውነቶም ከረጋግጹን፡ ደሞክራሲያዊ መሰላቶም ብምልኣት ክኸበር ምግባር፡፡ ህዝብታትና ብዘረባ ይኹን ብጽሑፍ፡ ብዘይ ገደብ ሓሳባቶም ክገልጹ፡ ሰላማዊ ሰልፊ ክገብሩ፡ ስራሕ ጠጠው ከብሉ፡ ኣብ ዙርያ ዝመሰሎም ኣረኣኢያ ብዝተፈላለዩ መልክዕ ክውደቡ፡ ካብ ዝተሓተቱ ክሳብ ዝለዓለ መንግስታዊ ስልጣን፡ ክምረጹን ክመርጹን ካብ ሓዲ ቦታ ናብ ካልእ ቦታ ብነጻነት ክንቀሳቀሱ፡ መሰሎም ሕልው ይኸውን፡፡
- ለ. ህዝብታት ኤርትራ፡ ህይወት ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ፖለቲካዊ ስልጣኖም ብቐጻሊ ክከናኹን ክቆጸጹን፡ ከምኡውን ናይ ምህናጹ ይኹን ናይ ምቕያሩ ወይውን ናይ ምምዕርራዩ መሰልን ሓላፍነትን ይህልዎም፡፡
- ሐ. ነፍሲ ወከፍ ኤርትራዊ ዜጋ፡ ፖለቲካዊ ርእይቲኡ ብዘየገድስ፡ ናይ ሃገረ-ኤርትራ ፖስ-ፖርት ምርካብ፤ ናብ ዝደልዮ ወጻኢ ሃገር ናይ ምንቅስቃስ፡ ናብ ሃገሩ ናይ ምምላስን መሰሉ ሕልው ይኸውን፡፡
- መ. ኣብ ፖለቲካዊ ኣረኣኢያ፡ ብሄር፣ ዓሌት፣ ዘርኢ(ወለዶ)፣ ኣውራጃ፣ ሃይማኖት፣ ሃብቲ፣ ስልጣንን ጾታን ዝተመስረተ ኣድልዎ ምውጋድ፡፡
- ሰ. ኣብ ናይ ጾታ ፍልልይ ዝተመስረተ ናይ መሰል ፍልልይ ብምውጋድ፡ ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ኣብ ፖለቲካዊ፣ ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን ዓውድታት፡ ምስ ደቂ ተባዕትዮ ማዕረ መሰል ከም ዝህልወን ምግባር፡፡ ግደ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ኩሉ ሃገራዊ ጉዳያት ልዑል ክኸውን ክድልድልን ዝለዓለ ጸዕርታት ምክያድ፡፡ ነዚ ዝዕንቅፉ ድሑራት ኣረኣኢያታትን ተግባራትን ብተሳትፎ ህዝብታትና ብሓፈሻ፡ ብቀጥታውን ወሳኝን ተሳትፎ ደቂ ኣንስትዮ ድማ ብፍላይ፡ ንምውጋድ ምቕላስ፡፡
- ረ. ናይ ሃይማኖት ናጽነት ንዝኾነ ዜጋ ዝተረጋገጸ ይኸውን፤ ናይ ሃይማኖት መሰልን ማዕርነትን ምኸባር፤ ኣብ ሃይማኖት ዝተደረኸ ዝኾነ መልክዕ ኣፈላላይን ኣድልዎን ከም ዘይህሉ ምግባር፡፡ ሃይማኖት ካብ መንግስቲ፡ ከምኡውን መንግስቲ ካብ ሃይማኖት ክፍለዩ ምግባር፡፡ መንግስቲ ይኹን ሃይማኖት፡ ሓዲ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት ናይቲ ካልእ፡ ኢድ ከየኣቱ ምግባር፡፡
- ሸ. ናይ ዝኾነ ዜጋ መሰል ህይወት፡ ድሕነትን ናጽነትን ንምርግጻ፡ ብዘይ ናይ ቤት ፍርዲ ፍቓድ፡ ዝኾነ ዜጋ ከይእሰርን ገዝኡ ከይፍተሸን ምግባር፡፡ ኣብ ልዕሊ ዝኾነ እሱር፡ ዘይ-ሰብኣዊ ምርመራታት ዘይምክያድ፡፡ ነጻነት ቤት ፍርዲ ሕልው ይኸውን፡፡

3. ብሄራዊ ሕቶ ብዝምልከት፡-

- ሀ. ብሄራት ናይ ባዕሎም ዕድል ባዕሎም ናይ ምውሳኝ መሰሎም ብዘይ ደረት ምኸባር፡፡ ንውሳኔኦም ድማ ተግባራዊ ንምግባር ምቕላስ፡፡ ቀዳማይ ምርጫ ውድብና ሰደግኤ፡ ብሄራት ኤርትራ ኣብ ማዕርነት ዝተመስረተ ፍቶታዊ ደሞክራሲያዊ ሓድነት ሃረጽም ኣብ ደሞክራሲያዊት ኤርትራ ሓቢርም ዝነበሩሉ ኩነታት ንምርግጻ ምቕላስ ይኸውን፡፡
- ለ. ኣብ ደሞክራሲያዊ ማዕርነትን ሙሉእ ዕግበትን ዝተመስረተ፡ ዘላቕነት ዘለዎ ደሞክራሲያዊ ሓድነት ብሄራት ክረጋገጽን ክድልድልን ዝኸእል፡ ሓቀኛ ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ምስ ዝተከል ስለዝኾነ፡ ምእንትኡ ምቕላስ፡፡ ብሄራዊ ትምክሕትን ጽበትን፡ ጸረ ሓቀኛ ደሞክራሲያዊ ሓድነት ህዝብታት ኤርትራ ምዃናም ብምእማን፡ ኣንጻርም ዕቱብን ቀጻልን ደሞክራሲያዊ ቃልሲ ምክያድ፡፡

- ሐ. ማዕርነታውን ፍቶታውን ሓድነት ህዝብታት ኤርትራ ንምርግጽን ንምድልዳልን፡ ጨቆንቲ ደርብታት ከምኡውን ሓይልታት በለጽን ምድሕርሓርን ዝጽሕትርዎን ዘባርዕዎን፡ ድሑር ቀቢላዊ፣ ሃይማኖታዊ፣ ብሄራዊ፣ ኣውራጃውን ከባብያውን ፍልልያት ሕብረተ-ሰብና፡ ብስነ-ፍልጠታዊ ኣገባብ፡ ብንቕሕን ሰፊሕን ተሳትፎ ህዝብታትና ክውገድ ምቅላስ።
- መ. ኩሎም ብሄራት ኤርትራ፡ ኣብ ሓባራዊ ሃገራዊ ረብሓታት ዝተመስረተ ተሳታፍነት፡ ፍትሓዊ ማዕርነታዊ ሓድነት ኣረጋገጸም ብሓደ ሓቢሮም ክነብሩ፡ ውሽጣዊ ጉዳያቶም ዘመሓድርሉ ናይ ርእሰ-ምምሕዳር ነጻነት ክህልዎም ምግባር።
- ሰ. ኩሎም ብሄራት ኤርትራ፡ ኣብ ምህናጽ ሃገሮም ማዕረ መሰልን ጉቡእን ኣለዎም። ብሰንኪ ዝሓተደ ደርብታት ዝተፈጠረ ዘይተመጣጠነ ምዕባለ ሕብረተ-ሰብና፡ ደረጃ ብደረጃ ናብ ዝተመጣጠነ ምዕሩይ ማሕበረ-ቁጠባዊ ምዕባለ ንምቕያር፡ ነቶም ብምዕባለ ኣዕርፎም ዝደሓሩ ብሄራት ፍሉይ ትኩረት ምሃብ።
- ረ. ኩሎም ብሄራት ኤርትራ ብቋንቋታቶም ክጥቀሙን ንክማዕብሉን ምሉእ መሰላቶም ሕልው ይኸውን። ገስጋሲ ሸነኽ ባህሎምን ልምድታቶምን ብምዕቃብ፡ ንክምዕብል ጥጡሕ ኩነታት ምፍጣር።

4. ንደሞክራሲያዊ ቅዋም ዝከላኸል ብቑዕ ሰራዊት ምክልኻል ምህናጽ፡-

- ሀ. ናይ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ናይ ዓፈናን ኣድልዎን ወተሃደራዊ ትካላት ሙሉእ ብሙሉእ ምፍራስ። ንሓቀኛ ልኡላውነትን ክብርን ሃገረ-ኤርትራ ዝከላኸል፡ ንደሞክራሲያዊ ቅዋም ዝሕሉ፡ ንረብሓታት ህዝብታትና ዝኸብር፡ ኣብ ማእቶት ዝሳተፍ፡ ፖለቲካዊ ንቕሓትን ደሞክራሲያዊ ሰነ-ስርዓትን ሞራልን ዘለዎ፡ ምዕብል ዕጥቂ ዝውንን፡ ኣብ ውሽጡ ደሞክራሲያዊ ኣሰራርሓን ባህልን ዘለዎ፡ ሓቀኛ ናይ ህዝብታት ኣካል ዝኾነ ሰራዊት ምክልኻል ምህናጽ።
- ለ. ሰራዊት ምክልኻል ኤርትራ፡ ኣብ ድልዎት ዝተመስረተ ምልመላ ዝኸተል፡ ዝተመጣጠነን ምዕሩይ ብሄራዊ ተሳትፎ ክህልዎ ምግባር።
- ሐ. ሰራዊት ምክልኻል፡ ኣብ ፖለቲካዊ ሻርነትን ጸገራትን ነጻ ይኸውን። ኣብ ህዝባዊ ምርጫታት ናይ ምድማጽ መሰል ኣሎዎ። ኣብ ፖለቲካዊ ስልጣን ክወዳደር ኣንተኸይኑ ግን፡ ቅድሚ ኣደ ዓመት ካብ ሰራዊት ምክልኻል ክሰናበት ይህልዎ።
- መ. ህዝቢ ንሓቀኛ ረብሕኡን መሰሉን ንምርግጽ፡ ባዕሉ ተዓጢቑ ብቻልሱ ንዘረጋገጸም ደሞክራሲያዊ መኸሰባት ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ቃልሱ ዝከላኸል፡ ሰፊሕ ህዝባዊ መሰረት ዘለዎ፡ ንሰራዊት ምክልኻል ሃገር ዝሕግዝ ሰፊሕ ህዝባዊ ምሊሽያ ምቕያም።

II. ቁጠባዊ መዳይ፡-

- ሓፈሻዊ ቁጠባዊ መትከላትናን ፖሊሲታትናን፡ ደረጃ ብደረጃ መነባብሮ ህዝብታትና ዘማዕብል፡ ነጻ ሃገራዊ ቁጠባ ምህናጽ ይኸውን።
- 1. ኩሉ ህግደፍ ዝውንኖ ገንዘብን ንብረትን ተሃጊሩ፡ ንረብሓ ህዝብን ሃገርን ይውዕል።
- 2. መንግስቲ ህግደፍ፡ ካብ ህዝቢ ዝዘመቶ ገንዘብን ንብረትን ብመጽናዕቲ ናብ ዋናታቱ ይምለስ።
- 3. ነጻ ዕዳጋን ውድድርን ዘፍቅድ ቁጠባዊ ፖሊሲ ምኽታል። ልምዳዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኣብ ምርግጻዊ ቁጠባ ሃገር፡ ናይ ኣብዝሓ ህዝብታትና ረብሓ ዘረጋግጽ ዝተረጋገጸ ስርዓተ ቁጠባ ምህናጽ፡ ሓላፍነቱ ዝተሓለወ ይኸውን።
- 4. ንኤርትራውያን ሰብ ውልቀ ርእሰ-ማል ቀዳምነት ዝህብ፡ ብናይ ወጻኢ ወፍሪ ርእሰ-ማል ከይጽቀጡ ዝከላኸል ቁጠባዊ ፖሊሲ ምኽታል። ከምኡውን፡ ናይ ወጻኢ ወፍሪ ርእሰ-ማል ምትብባዕን ሕጋዊ ውሕስነት ምርግጽን።
- 5. ዘይምዕሩይን ዘይተመጣጠነን ቁጠባዊ ምዕባለ ንምጽባብ፡ ማሕበራዊ ፍትሒ ዘረጋግጽ ቁጠባዊ ፕሮግራም ምኽታል።
- 6. መሰል ነበርቲ ዘይግህስ፡ ቁጠባዊ ትሕዝቶኦም ዘዩዳኸም፡ ብሰላም ሓቢርካ ናይ ምንባር መንፈስ ዘማዕብልን ኣብ ዕግበት ዝተሞርኮሰ ፕሮግራም ሰፊራ ምኽታልን ምትግባርን።

1. ሕርሻ፡-

- ሀ. ናይ ገጠርን ከተማን መሬትን ማያዊ ክለ ኤርትራን ብፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ መንግስቲ ዝውነን ናይ ህዝብታት ኤርትራ ሓባራዊ ሃብቲዮ።
- ለ. ንሓረስታይ ኤርትራ መሬት ናይ ምርካብ መሰሉ ብሕገ ውሕስነት ምሃብ፤ ሓይሊ ኣፍራይነቱ ምዕባይ። ከከም ኣድላይነቱ ብናይ ህዝቢ ጠለብ መሰረት፡ ፍትሓውን ማዕርነታውን ናይ መሬት ምድልዳል ምክያድ። ናይ መሬት ምድልዳል ፖሊሲ፡ ንሓረስታይ ኤርትራ መሬቱ ብግቡእ ከደንፍዕ፡ ክዕቅብን ክከናኸንን ዘተባብዕ ክኸውን ምግባር። መሬት ኣብ ገጠር ይኹን ኣብ ከተማ፡ ኣይሸዮጥን ኣይልወጥን። ሓረስታይ ብነጻ ንዝተዓደሎ መሬት፡ ከም ድላዩ ሓሪሱ ክጥቀም፡ ከካርዮን ንቕጻሊ ናይ መሬት ምድልዳል ብዘይዕንቅፍ መንገዲ፡ ብሕገ መሰረት ከውርስን ይኸእል።
- ለ. ሓፋሽ ሓረስታይ፡ ናይ ዘፍረዮ ፍርያት ሙሉእ ብሙሉእ ነጻ ተጠቃማይ ክኸውንን ፍርያቱ ክቆጻጸርን ክኸእል ምግባር። ሓረስታይ፡ ፍርያቱ ናብ ነጻ ዕዳጋ ናይ ምሻጥን ምልዋጥን፡ ካብ እንዳስትሪያላዊ ፍርያት ዘድልዮ ሃለኹቲ ኣቕሑት ናይ ምግዛእ ዝተማልአ መሰሉ ሕልው ይኸውን። ኣፍራይነቱ ዘዩማዕብል ልዕሊ ዓቕሙ ግብርን ቀረጽን ብዝኣምሰሉ ከይምዝመዝ ምግባር። ሓረስታይ ምህርቱ ንምድንፋዕ፡ ኣብ ነጻ ድሌቱ ዝተመስረተ ተራድኣታት ክቑዕ ምጥ ምትብባዕ።
- ሐ. ሓረስቶት ኤርትራ፡ ነብሶም ዝኸእሉሉ ኣገባብ ብምኽታል፡ ናይ መነባብሮኦም ጸገማት ንምቅላል ዝኸእል ጥጡሕ ኩነታት ንምፍጣር፡ ምስ ዘመናዊ ናውቲ ማእቶት ክላለዩን ናይ ክኢላታት ሓገዝ ክረኽቡ ምግባር። ከምኡውን ሓጽብታት፡ ራህያታትን ዒላታታትን እናገደቡን እናኸግቡን፡ መስኖታት ክጥቀሙን ባህሊ ዕቀባ ሓመድን ማይን ክማዕብሉ፡ ጸረ-ባልዕ መድሃኒታት ክረኽቡን እንስሳታት ብግቡእ ክከናኸኑን ክጥቀሙን ኩሉ ሸነኻዊ ጸዕርታት ምክያድ።
- መ. ሕርሻን እንዳስትሪን ነገሕድሕዶም ብምምግባር፡ ተደጋጊፎምን ተኣሳሲሮምን ክኸዱ ብምግባር፡ ኢንዱስትሪ ንሕርሻ ዘድሊ መሳርሒታት ክቕርብ፡ ሕርሻ ድማ ንኢንዱስትሪ ዝኸውን ጥረ ነገራት ክቕርብ ብምግባር፡ ሃገራዊ ቁጠባዊ ነጻነትን ዕቡትን ክረጋግጽ ብዝኸእል ኣንጌት ክምራሕ ምግባር።
- ሰ. ሰበኽ-ሳግም ኤርትራ፡ ካብ'ቲ ዝነብርዎ ዘለዉ ናይ ክርተት ድሑር መነባብሮ ተናጊፎም፡ ብቑዕ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ክረኽቡን ናብ ዝማዕባለ መነባብሮ ዝሰጋገሩሉ፡ ብናታቶም ዕግበትን ተሳትፎን ኣብ ቀዋሚ መነባብሮ ክጣየሱ ምግባር።

ሸ. እንስሳታት ዘገዳምን ኣግራብን ኣብ ትሕቲ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኮይኖም ከይበርሱ ምክንኻን፡፡ ቦቲ ዝድለ ዓይነትን መጠንን ንክምዕብል ዘድሊ ክንክንን ሓለዎን ብተሳትፎ ህዝብታትና፡ ክግበርውን ምቅላስ፡፡ ናይ ምግራብ መደባት ምስፍሕፋሕ፡፡

2. ኢንዱስትሪ፡-

- ሀ. ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ፡ ንምዕሩይ ሃገራዊ ልምዓትን ምውህላል ሃገራዊ ርእሰማል ብዘገልግል ኣገባብ፡ ኣብ ኢንዱስትሪያዊ መዳይ ዕዘዝ ተሳትፎ ክህልዎ ምግባር፡፡
- ለ. ናይ ህዝብታት ኤርትራ ሃገራዊ ርብሓታትን ሃገራዊ ቁጠባዊ ዕብዮትን ብዘገልግል መንገዲ፡ ኣብ ምንጭታት ጸዓት፣ ዓበይቲ ናይ መራኸቢ ማእከላት፣ ዓበይቲ ኢንዱስትሪን ዕደናን፡ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ብዘውስፍ መንገዲ፡ ሰብ ብሕቲ ርእሰ-ማል ምስ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኣብ ፍትሓዊ ሽርክነት ክኣትዉ ምፍቃድ፡፡
- ሐ. ናይ ሰብ ብሕቲ ርእሰ-ማል ምስፍሕፋሕ ወፍሪ ርእሰ-ማል(ኢንቨስትመንት)፡ ኣብ ሃገርና ዝተመጣጠነ ምዕባል ኣብ ምምጻእን ብሃገር ደረጃ ዝተኣሳሰረ ቁጠባ ኣብ ምዘርጋሕን ዘለዎ ዕዘዝ ተራ ብምርዳእ፡ ንሰብ ብሕቲ ርእሰ-ማል ኣብ ህንጻ፣ ኣብ ናእሽቱ፣ ማእከሎትን ዓበይትን ኢንዱስትሪታት ክሳተፉ ብፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ መንግስቲ ሙሉእ ብሙሉእ ምትብባዕን ምድግጋፍን ምግባር፡፡
- መ. መሰረታዊ ዕላማ ሃገራዊ ቁጠባ፡ ናይ ሓፋሽ መነባብር ደረጃ ብደረጃ ምምሕያሽ ስለዝኾነ፡ ኣብ ናይ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ቁጠባዊ ትካላት ዝሰርሑ ሸቃሎ፡ ሃገራዊ ቁጠባዊ ትልሚ ኣብ ምውጻእ፣ ኣብ ምምሕዳርን ምቁጽጻርን ናይ ዘፍርይዎ ፍርያት፡ ኩሉ ሸነኻዊ ንጡፍ ደሞክራሲያዊ ተሳትፎ ይህልዎም፡፡
- ሰ. ናይ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ቁጠባዊ ትካላት፡ ንቁጠባዊ ውድድር ዝበቅዕ፡ ንዕቢት ሃገራዊ ቁጠባ ዘገልግል፡ ምዕቡል ሃገራዊ ርእሰ-ማል ምውህላል ብዘኸእል ኣገባብ፡ ብሕገ ናጻ ዕዳጋ ይምራሕ፡፡ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኣብ ምርግጋእ ዕዳጋ፡ መነባብር ድኻታትን ማእከሎታት ዜጋታት ኣብ ምሕያል ቱኸረት ሂቡ ይሰርሑ፡፡
- ረ. ናይ ሃገርና ቁጠባዊ ናጽነት ንምሕያልን ናይ ህዝብታትና መነባብር ደረጃ ብደረጃ ንምምሕያሽን ብዘኸእል ኣገባብ፡ ንሰብ ብሕቲ ርእሰ-ማል፡ ብዘይ ዝኾነ ናይ ካፒታል ደረት፡ ርእሰ-ማሎም ከዋፍሩ ሰፊሕ ዕድል ምሃብ፡፡ ብዘይ ብቑዕ ካሕሳ ከይህገር ዘተኣማምን ሕጋዊ ውሕስነት ምሃብ፡፡ ሰብ ብሕቲ ርእሰ-ማል ኣብ ዝሳተፉሉ ቁጠባዊ ዓውድታት፡ ንደቂ ሃገር ሰብ ውልቀ ርእሰ-ማል ቀዳምነት ምሃብ፡፡ ኣብ ናይ ሰብ ውልቀ ርእሰ-ማል ቁጠባዊ ትካላት ዝሰርሑ ሸቃሎ፡ ብዘይካ ትልሚ ኣብ ምውጻእን ኣብ ምምሕዳርን ምቁጽጻርን፡ ኣብ'ቲ ካልእ ብሕገ ዝተፈቐደ ሙሉእ መሰላቶም ይኸበር፡፡
- ሸ. ናይ ወጻኢ ርእሰ-ማል፡ ኣብ ቁጠባዊ ዓውድታት ባይኑ ወይ ብሽርክነት ምስ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ፡ ወይ'ውን ምስ ደቂ ሃገር ሰብ ውልቀ ርእሰ-ማል ብምሽራኽ፡ ኣብ ኤርትራ ርእሰ-ማሎም ከዋፍሩ ምፍቃድ፡፡
- ቀ. ኣብ ትሕቲ መንግስቲ ህግደፍ ተሃጊሮም ብኡኡ ከዋፈሩ ዝጸንሑ ትካላት፡ ከከም ኣድላይነቱ፡ ሸቃሎ ብተራድኦ ክጥቀሙሎም ወይ ንሰብ ብሕቲ ርእሰማል ተኻርዮም ክንቀሳቐሱዎም ወይ'ውን ክሸየጡሎም ይከኣል፡፡

3. ፍርያት ኢደ-ጥበብ ምምዕባል፡-

- ሀ. ኣብ'ዚ መዋእል'ዚ ኢደ ጥበብ ናብ ዘበናዊ ኢንዱስትሪ ክምዕብል'ኳ ዘይክእል እንተኾነ፡ ክሳብ ብዘመናዊ ኢንዱስትሪ ተተኪኡ ኣድላይነቱ ዘበቅዕ፡ ንቁጠባዊ ኣገልግሎት ኢደ-ጥበባዊ ፍርያት፡ ብዝለዓለ ደረጃኡ ንምጥቃም፡ ኣብ ከሊ ድፍትነት ንክምዕብልን ፍርያቱ ንክዓብይን ክመሓየሽን ምቅላስ፡፡
- ለ. ኢደ-ጥበባዊ ፍርያት ንሓረስታይ ብፍላይ፡ ክምሓውን ንትሑት መነባብር ዘለዎ ህዝቢ ከተማታት ብሓፈሻ፡ ዝህቦ ኣገልግሎት ቀሊል ከም ዘይኮነ ብምስትውዓል፡ ኣድላይ ደገፋትን ምትብባዕን ይግበረሉ፡፡
- ሐ. ኢደ-ጥበባኛታት ኣብ ናታቶም ነጻ ድልዮትን ምትብባዕን ዝተመሰረተ፡ ብተራድኦታት ከውደቡን ዓቕሚ ኣፍራይነቶም ብምኸዕባት፡ ኣብ መነባብርኦም ነብሶም ክኸእሉን፡ ኣብ ሃገራዊ ቁጠባ ብሓፈሻ፡ ኣብ ሕርሻ ድማ ብፍላይ፡ ግቡእ ኣስተዋጽኦኦም ንክበርኩቱ ምቅላስ፡፡
- መ. ኣብ ልዕሊ ኢደ-ጥበባኛታት ዝጸንሑን ዘሎን ድሑር ሕብረተ-ሰብኣዊ እምነታት ንክውገድ ኣበርቲዕካ ምቅላስ፡፡

4. ንግዲ፡-

- ሀ. ናይ ወጻእን ኣታውን ንግዲ፡ ናይ ኣብዝሓ ህዝብታት ኤርትራ መሰረታዊ ጠለባት ንምምላእ ይኸውን፡፡ ንግዳዊ ምንቅስቃሳት ኤርትራ፡ ናይ ውሽጢ ሃገር ዕዳጋታት ዘስፍሑን ናይ ወጻኢ ንግዲ ዘገልብትን ንክኸውን ምቅላስ፡፡
- ለ. ናይ ንግዲ ምንቅስቃሳት፡ ናይ ህዝብታትና ጥቕሚ ንምሕላውን ናይ ዕዳጋታት ምርግጋእ ንምፍጣርን ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ፡ ኣድላይቲ ዝኾኑ ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ብምውጻእ ክቐጻጸር ምግባር፡፡
- ሐ. ኣብ ናይ ምምጻእን ሰደድን (Import and Export) ንግዲ ምንቅስቃሳት ንዝተዋፈሩ ሰብ ብሕቲ ርእሰ-ማልን ንግዳዊ ተራድኦታትን ርእሰ-ማሎም ከዋፍሩ፡ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ብዘይ ዝኾነ ናይ ካፒታል ደረት፡ ኩሉ-መዳይዊ ደገፋትን ምትብባዕን ክህብ ምግባር፡፡ ብዘይ ብቑዕ ካሕሳ ከይህገር ዘተኣማምን ሕጋዊ ውሕስነት ምሃብ፡፡ ንደቂ ሃገር ሰብ ውልቀ ርእሰ-ማል ቀዳምነት ምሃብ፡፡
- መ. ንግዳዊ ምንቅስቃሳት ንምዕባይን ንምስፋሕን፡ ናይ ምድርን ባሕርን ኣየርን መጎዓዝያታትን መራኸቢታትን ምዘርጋሕን ምምዕባልን፡፡
- ሰ. ምስ ጎረባብቲ ሃገራት ኣብ ሓባራዊ ምድግጋፍ ዝተመሰረተ ንግዳዊ ርኽክባት ምምዕባል፡፡
- ረ. ህዝብታትና፡ ኣብ ነጻ ድልዮቶምን ውሳኔኦምን ዝተመሰረተ፡ ምህርቶም ኣብ ዘፍርይሉ ከባቢታት ክሸጡን ዘድልዮም ሃለኹቲ ኣቕሑት ክገዝኡን ዝኸእሉሉ፡ ናይ ዕዳጋ ቦታታት ኣብ ምስፋሕን ናይ ንግዲ ተራድኦታት ንክምስርቱን ብፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ክሕዝዩን ክተባብዑን ምግባር፡፡
- ሸ. ብዘይ ሕጋዊ መንገዲ(ብኮንትሮባንድ) ዝኣቱን ዝወጽእን ሸቕጣት ኣጥቢቐካ ንምቁጽጻር ዘኸእል ስጉምትታት ምውሳድ፡፡ ህዝብታትና፡ ጸረ-ረብሕኦም ምጻኢ ተረዲኦም፡ ዓሊቦምን ናይ ምቁጽጻር ተሳትፎኦም ከዕዘዙ ምግባር፡፡

5. ገንዘብ:-

- ሀ. ገንዘብ ኣብ ትሕቲ ሙሉእ ምቁጽጸር ፌዴራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ይኸውን።
- ለ. ገንዘባዊ ትካላት(ባንክታት) ምምስራት፡ ንፌዴራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስትን ንደቂ ሃገር ሰብ ብሕቲ ርእሰ-ማልን ጥራሕ ዝፍቀድ ይኸውን።
- ሐ. ፋይናንሳዊ(ገንዘባዊ) ትካላት ከስፋሕፍሑን ክምዕብሉን ምግባር።

6. ናይ ከተማ መሬትን ኣባይትን:-

- ሀ. ከምቲ ኩሉ መሬት፡ ናይ ከተማ መሬት'ውን ብፌዴራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ዝውነን፡ ናይ ህዝብታት ኤርትራ ሓባራዊ ሃብቲ'ዩ። ናይ ከተማ መሬት ኣይሸየጥን ኣይልወጥን። ጸረ ህዝብን ጸረ ሰውራን ዝሓቲ ደርብታት ስልጣናዎም ተጠቂሞም ብዘይ ኣገባብ ብናይ ህዝብን ሃገርን ሃብቲ ዘጥረይዎ ዝዛውቲ፡ ንብረትን ሃብትን ይህገር።
- ለ. ዝኾነ ኤርትራዊ ዜጋ፡ ናይ መሬት ክራይ እናኸፈለ ዝዛውቲ ከስርሕ ይኸእል። ኣብ ልዕሊ መሬት ንዘሎ ዝዛውቲ ከም ንብረቱ መጠን፡ ከካሪ፡ ክሸይጥ፡ ክልውጥን ክውርስን ይኸእል።
- ሐ. ናይ ዝዛውቲ ሕጽረት ንምቅላልን ናይ መሬት ሕጽረት ንምውጋድን ብዘኸእል ኣገባብ፡ ብዘመናዊ ቅዲ (design) ምስ ናይ ሓፋሽ ከተመኛ መነባብር ብዘጠባብር መንገዲ፡ ብመንግስቲ ናይ ቁጠባ ኣባይቲ ክስራሕን ክካረይን ምግባር። ሓፋሽ ብተራድኦታት ናይ ቁጠባ ዝዛውቲ ከስርሕ፡ ብፌዴራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኣድላይ ሓገትን ምትብባዕን ይግበረሉ።
- መ. ዘመናዊ ቅዲ ከተማታት ብዝሓለወ ኣገባብ ሰብ ውልቀ ርእሰ-ማል ሃገራውያንን ወጻኢተኛታትን ዝዛውቲ ከስርሑን ከካርዩን ክሸጡን ፍቕድ ይኸውን።
- ሰ. ዕብየት ከተማታት ንምስፍሕፋሕ ኣብ ዝግበር ወፍራ፡ ካብ መሬቶምን መነባብርኦምን ንዝፈናቐሉ ተቐማጦ፡ መንግስቲ መተካእታ መሬትን ካሕሳን ልቓሕን ብቐዳምነት ናይ ምሃብ ግዴታ ኣሎዎ።

7. ሃብቲ ባሕሪ:-

- ሀ. ሃብቲ ባሕሪ ምሉእ ብሙሉእ ኣብ ረብሓ ሃገርን ዜጋታቱን ንምውዓል ቀጻሊ ጸዕርታት ምክያድ። ቀንዲ መነባብርኦም ኣብ ሃብቲ ባሕሪ ዝኾኑ ኣካላት ሕብረተሰብና፡ ናብርኦም ደረጃ ብደረጃ እናተማሓየሽ ዝኸደሉ ኩነታት ንምፍጣር፡ ብፌዴራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኣድላይ ዘበለ ደገፋት ክግበረሎም ምቅላስ።
- ለ. ዓቕሚ ኣፍራይነቶም ክብ ንምባል፡ ኣብ ዕግበቶም ዝተመሰረተ፡ ብግሕበር ተወዲቦም ንክንቀሳቐሱ፡ ኣድላይቲ መሳርሒታት ዝረኽቡሉ፡ እቶቶም ንምድንፋዕን ፍርያቶም ዝሸጡሉ ዕድላት ንምስፋሕን፡ መንግስቲ ዝከኣል ምትሕብባር ክገብረሎም ምቅላስ።
- ሐ. ሃገራውያን ሰብ ብሕቲ-ርእሰማል፡ ኣብ ሃብቲ ባሕርና ገንዘብም ብምውፋር፡ ንባዕሎምን ሃገሮምን ዝጠቐሙሉ ኩነታት ምፍጣር፤ ኣድላይ ደገፍ ምግባር፤ ንደቂ ሃገር ሰብ ብሕቲ ርእሰ-ማል ቀዳምነት ምሃብ።
- መ. ባህርያዊ ጽርዖት ሃብቲ ባሕርና ንምሕላው፡ ካብ ብከላ ምክልኻል።
- ሰ. ሃብቲ ባሕርናን ጸጋታቱን፡ ናይ ቱሪዝም ኢንዱስትሪ ኣብ ምዕባይ ግደኡ ንክጻወት ጸዕርታት ምክያድ።
- ረ. ወደባት ኤርትራ፡ ንጥቕሚ ሃገርን ህዝብን ብዝውዕል መንገዲ ምምዕባልን ምግልጋልን።
- ሸ. ሃብቲ ባሕርና መሊኡ፡ ናብ ረብሓ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ንክውዕል ቀጻልን ዓሚቕን መጽናዕቲ ምክያድ።

8. ቱሪዝም:-

- ሀ. ናይ ብሄራት ኤርትራ ባህልታትን ጸጋታትን፡ ኩሎም ዜጋታት ኤርትራ ክፈልጥዎም ብምግባር፡ ውሽጣዊ ቱሪዝም ምትብባዕ።
- ለ. ሃገራዊ ቅርስታትን ታሪኻዊ ቦታታትን ምዕቃብን ምክንኻንን፤ ማእከላት ቱሪዝም ምምዕባል።
- ሐ. ሃገራውያን ሰብ ብሕቲ-ርእሰማል ኣብ ኤርትራ ቱሪዝም ንምስፍሕፋሕን ንምምዕባልን ተሳትፎኦም ንክረጋገጹ ምትብባዕ።
- መ. ወጻኢተኛታት በጻሕቲ(ቱሪስትታት) ንምስሓብ፡ ፌዴራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስትን ሰብ ብሕቲ ርእሰማል ደቂ ሃገርን፡ ሃገራዊ ቅርስታት፡ ታሪኻዊ ቦታታትን ማእከላት ቱሪዝም ኤርትራ፡ ኣብ ወጻኢ ክፍለጡ ቀጻሊ ጸዕርታት ምክያድ።

III. ማሕበራዊ መዳይ:-

1. ብሰንኪ ዝሓቲ ደርብታት ዝወረዱ ዘይተኣደኑ ማሕበራዊ ሽግራት ህዝብታትና ብምውጋድ፡ ማሕበራዊ መሰላት ምሕላው:-

- ሀ. ኩሉ ከስርሕ ዝኸእል ኤርትራዊ ዜጋ፡ ስራሕ ናይ ምርካብ መሰሉ ሕልው ይኸውን። ከስርሑ ዓቕሚ ዘለዎም ዜጋታት ብዘይ ዝኾነ መልክዕ ኣድልዎ፡ ስራሕ ክረኽቡ ዝኸእልሉ ምቹእ ኩነታት ንምፍጣር ምጽዓር።
- ለ. ንሸቕለት-አልቦነት፡ ምንዘርና፡ ካልእ ማሕበራዊ ነውርታትን ንምውጋድ፡ ኩሉ ሸነኻዊ ጸዕርታት ምክያድ፤ ብንቕሕ ተሳትፎ ህዝብታትና ጸረ-ኤይድስ ማእከላት ንምዝርጋሕ ምትብባዕ።
- ሐ. ናይ ሰራሕተኛታት ዝተሓተ ደሞዝ፡ ብሕጊ ክውሰንን ናይ ደሞዝ ወሰኽ መሰል ክኸበርን ምግባር፤ ናይ ሰራሕተኛታት ግቡእ ናይ ስራሕ ሰዓታት፡ 8(ሸሞንተ) ሰዓት ክኸውንን፤ ብዝኸፈል ደሞዝ፡ ሰሙናውን ዓመታውን ናይ ሰራሕተኛታት ዕረፍቲ ብሕጊ ክኸበር ምግባር፤ ንመሰል ሰራሕተኛታት ዝጠባቐ ሕግን ናይ ሞያ ውደባታትን ክህሉ ምግባር፤ ናይ ስራሕ ሰዓታትን ናይ ዝተሓተ ደሞዝ መጠን ብዘይ-ምቁራጽ እናተማሓየሽ ክኸይድ ምግባር፤ ናይ ሰራሕተኛታት ማሕበራዊ ድሕነት፡ ብሕጊ ሕልው ክኸውን ምግባር።
- መ. ሰራሕተኛታት ደቂ ኣንስትዮ፡ ምስ ሰራሕተኛታት ደቂ ተባዕትዮ፡ ንምዕረ ስራሕ ማዕረ ደሞዝ ክኸፈላ ምግባር፤ ሰራሕተኛታት ደቂ ኣንስትዮ፡ ንጥዕነኣን ኣብ ዝጎድእ ስራሕ ከይሳተፋ ምግባር፤ ናይ ወሊድ ዕረፍቲ መሰልን ብሕጊ ዝተሓለወ ኮይኑ፡ ወርሓዊ ደሞዝን ይኸፈላ።

- ሰ. ትሕቲ ዕድመ ዝኾኑ(ዘይባጽሑ) ህጻናት፡ ንጥዕነኦም ኣብ ዝጎድእን ኣብ ሕሰር ሸቕለትን ካብ ምውፋር ንምክልኻል ምጽዓር፤ መሰሎም ሕልው ክኸውን ምቅላስ፡፡
- ረ. ናይ ኣይጫታትን ህጻናትን መሰል ሕልው ይኸውን፡፡ መውዓሊ-ህጻናት ብምስፍሕፋሕ፡ ህጻናት ናይ ትምህርቲ ኣገልግሎት ክረኽቡን ጽቡቕ ክንክን ክግበረሎምን ምጽዓር፡፡
- ሸ. ዓቕሚ ፌደራላዊ ደሞክራሲያዊ መንግስትን ህዝብታትንና ብዘፍቅዶ መሰረት፡ ንሰድራ ሰውኣትን ናይ ሓርነት ውጥኣትን፡ ከምኡ'ውን፡ ንኡሎም ማሕበራዊ ረድኤት ዘድልዮም ዜጋታት ዝከናዥን ትካል፡ ክቐውም ምግባር፡፡ ኣካለ ስንኩላን ብዓቕሞም ክሰርሑን ኣፍረይቲ ክኾኑን ጥጡሕ ኩነታት ምፍጣር፡፡
- ቀ. ናይ ጡርታ መሰል ዝተሓለወ ይኸውን፡፡
- ቆ. ስደተኛታት ኤርትራውያን፡ ናብ ሃገርም ብድልዮቶም ዝምለሱሉን ዝጣየኹሉን ጥጡሕ ኩነታት ምፍጣር፡፡
- ከ. ኣብ ኣህጉራዊ ትካላትን ናይ ኣፍሪቃ ሕብረት ቻርተርን ዝጸደቐ ሰብኣዊ መሰላትን ሲቭላዊ ሓርነታትን ዝተቐበለን ዘኸብርን ፖሊሲ ምኽታል፡፡

2. ንህዝባዊ መሰላትን ደሞክራሲያዊ ምሕደራን ንምህናጽ ዘገልግል ስርዓተ ትምህርቲ ምህናጽ፡-

- ሀ. ኣብ ረብሓታት ኣብዝሓ ህዝብታትና ዝተሞርኮሰ፡ ምስ ማእቶት ዝተኣሳሰረን ንጽግዕተኛነትን ተጸባይነትን ዘወገደ፡ ነጻ ናይ ትምህርቲ ኣገልግሎት ንኹሉ ዜጋ ከወሃብ ዘይተቐጠበ ጸዕሪ ምግባር፤ ንህዝብን ሃገርን ኤርትራ ነጻነትን ምዕብልናን ዘገልግል ክኸውን ምቅላስ፤ መሃምነት ንምጥፋእ ሰፊሕ ናይ ትምህርቲ ወፊራ ኣብ ህዝብታት ምክያድ፡፡
- ለ. ኣብ ኤርትራ ስነ ፍልጠትን ቴክኖሎጂን፡ ንረብሓታት ህዝብታትና ብዝወዕል መንገዲ ክተኣታብን ክምዕብልን ምቅላስ፡፡
- ሐ. ትምህርቲ ማዕርነት ብሄራት ኣብ ግምት ዘእተወ ኮይኑ፡ ነቶም ቅድሚ ሕጂ ኣብ ዝሓለፉ ስርዓታት እኹል ዕድል ናይ ትምህርቲ ዘይረኽቡ ከባብታትን ደቂ-ኣንስትዮን ብፍሉይነት፡ ንተሳተፎአን ዘተባብዕ ፖሊሲ (ኣምንታዊ ተግባር) ምዝውታር፡፡
- መ. ቀዳማይ ደረጃ ትምህርቲ ንኹሉ ዜጋ ግድን ኮይኑ፡ ክሳብ 2ይ ደረጃ፡ ንኹሉ ዜጋ ብነጻ ከም ዝወሃብ ምግባር፡፡
- ሰ. ሃገራዊ ስርዓተ ትምህርቲ፡ ካብ ሃይማኖት ነጻ ክኸውን ምግባር፡፡ ሃይማኖታዊ ትምህርቲ ኣብ ሃይማኖታዊ ናይ ኣምልኾ ቦታታት ጥራሕ ይወሃብ፡፡

3. ህዝባዊ ናይ ጥዕና ኣገልግሎት ንሓፋሽ ህዝብታት ምሃብ፡-

- ሀ. ህዝብታትና፡ ጥዕና ካብ ተላገብቲ ሕማማት ምእንቲ ክድሕኑ፡ መባእታዊ ናይ ምክልኻልን፡ ጽሬት ከባቢኦም ናይ ምሕላውን ሰፊሕ ኣፍልጦ ክውንኑ ምግባር፡፡ ኣንጻር ቀዛሬ ሕማም ኤይድስ ከኣ ፍሉይ ምርብራብ ምግባር፡፡ ምክልኻልን ምቁጽጻርን(Prevention and Control) ሕማማት፡ ቀዳምነት ዝሃበ ሕክምናዊ ፖሊሲ ምኽታል፡፡ ብንቑሕ ተሳትፎ ህዝብታትና፡ ለበዳ ኤይድስ ምክልኻልን ጸረ ለበዳ ኤይድስ ማእከላት ንምዝርጋሕ ምትብባዕ፡፡
- ለ. ኣብ ኩሉ ከባቢታት ሃገርና ብሓፈሻ፡ ኣብ ገጠራት ኤርትራ ድማ ብፍላይ፡ ኣገልግሎት ጽሩይ ማይ ንምዝርጋሕ ምጽዓር፡፡
- ሐ. ህዝብታትና ዓቕምታቶምን ተበግሶታቶምን ኣተሓባቢሮም፡ ብቐዕ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ክረከቡ ንምግባር ግቡእ ንጥፊታት ምክያድ፡፡ ቁጠባዊ ዓቕሚ ናይ ሃገርና ብዘፍቅዶ መሰረት፡ ናጻ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ንህዝብታትና ንምሃብ ጸዕርታት ምክያድ፤ እዚ'ውን እናማዕበለ ክኸይድ ምቅላስ፡፡
- መ. ኣገልግሎት ጥዕና ከም መሰረታዊ ህዝባዊ መሰል ምቕባል፡፡ ንኹሉ ዜጋ ንክባጻሕ ከኣ ምጽዓር፡፡ ካብ ዝሓለፉ ስርዓታት ብቐዕ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ንዘይረኽበ ክፋል ሕብረተሰብና፡ ቁጠባዊ ዓቕሚ ሃገር ዘፍቅዶ ፍሉይ ጠመተ ምሃብ፡፡
- ሰ. ንባህላዊ ሕክምና ምምዕባልን ብስነ-ፍልጠታዊ መንገዲ ክጥቀሙሉ ምግባርን፡፡

IV. ባህላዊ መዳይ፡-

- ሀ- ንዝመሸመሽ መስፍናውን ጽግዕተኛ፡ ጸረ-ሰራሕን ጸረ-ደሞክራሲያዊ ለውጥን ዝኾኑ ባህልታትን ልምድታትን ንምውጋድን፡ ንረብሓ ህዝብታትና ዘገልግል ደሞክራሲያዊ ምዕብልን ባህልታት ንምስራጽን ንምምዕባልን ምቅላስ፡፡
- ለ. ምጽውዋርን ምክብባርን ዝመለለይኡ፡ ደሞክራሲያዊ ክብረታትን ልምድታትን ክዕምብቡ ምጽዓር፡፡ ፍቶታዊ ሓድነት ብሄራት ኤርትራ ዘይልድል ባህሊ ምምዕባል፡፡ ጎዳኣትን ድሑራትን ባህልታትን ልምድታትን ንምውጋድ፡ ተሪርካ ምቅላስ፡፡ ንምዕብላት ባህልታትን ልምድታትን ብሄራት ኤርትራ፡ ብምዕቃብ ንክምዕብሉ ምትብባዕ፡፡
- ሐ. ኣብ ምዕባል ባህሊ ርእይ ግደ ዘለም ሰነ-ጽሑፋትን ስነ-ጥበባዊ ስርሓትን ክልመዱን ክምዕብሉን ምትብባዕ፡፡

V. ወጻኢ ጉዳያት ፖሊሲ፡

- 1. ኣብ ነጻ ሃገራዊ ፖለቲካዊ ውሳኔ ዝተሰረተ ፍትሓዊ ናይ ወጻኢ ፖሊሲ ምኽታል፡-
- ሀ. ናይ ሃገርና ናይ ወጻኢ ዝምድና፡ ኣብ ሓባራዊ ረብሓታት፡ ማዕርነት፡ ሕድሕድ ምክብባር፡ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት ካልኣት ኢድ ዘይ-ምእታውን ኣብ ሰላማዊ ሓባራዊ ናብራን ዝተሰረተ ይኸውን፡፡
- ለ. መሰል ህዝብታትናን ልዑላውነት ሃገርናን ዘኸብር፡ ኣብ ሕውነትን ሰናይ ጉርብትናን ዝተመርኮሰ፡ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ኢድ-ኣእታውነት ዝወገደ፡ ጎንጻዊ ዝምድናን ውግእን ዝኾነ፡ ፍልልይ ይኹን ግርጭት ብልዝብን ኣህጉራዊ ሕግን ክፍታሕ ከምዘለዎ ዝኣምን ፖሊሲ ምኽታል፡፡
- ሐ. ኣብ ኤርትራ ናይ ዝኾነ ይኹን ናይ ወጻኢ ሓይሊ ወተሃደራዊ መደበራት ምትካል ዘይምፍቃድ፡፡

ኣብ 7ይ-ውድባዊ ጉባኤ ዝጸደቐ፡
21 ለካቲት 2017

**ፖሎቲካዊ ውሳኔታት ገይ-ውድባዊ ጉባኤ፡
ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)**

አብ ክሊ ናይ ህዝብታትና፡ ተባራዕትን እዋናውያንን ሕቶታት፡ ዝተመሰረቱ ዕላማታትን መትከላትን ዝተሓንገጠ፡ ሰፊሕ ሕብረ ብሄራዊ ግንባር፡ ዓቕምታትና ኣወሃሂድና፡ ብቕዳምነት ህዝብን ሃገርን ካብ ሓዲጋ ብርሰት ንምድሓን ንቃለስ!! ኣብ ትሕቲ ዝብል ማእከላይ ጭርሖን፡ ካልኣት እዋናውያንን ስትራተጂካውያንን ጭርሖታት ማዕሪጉ ክጋባእ ዝቐነየ፡ ገይ-ውድባዊ ጉባኤ ሰደግኤ፡ ህዝባዊ ዲሞክራሲያዊ፡ መደብ ዕዮ፡ ሕገ ህንጻን ፖሎቲካዊ ውሳኔታትን ሓንጻጹ፡ ኣባላት ማ/ሸማግላ መሪጹ ብዓወት ተዛዚሙ።

ገይ-ውድባዊ ጉባኤ፡ ኩነታት ዓለም፣ ዞባን ከባብን፡ ኣብ ደሞክራሲያዊ ቃልስና ዘዕርፎ ጽልዎ ገምገሙ። ህሉው ኩነታት ሃገርና ማለት፡ ኩነታት፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፣ ህዝብታትናን ሓይሊ ተቓውሞናን ብዕምቕትን ብስፍሖትን ተመያየጠ።

ገይ-ውድባዊ ጉባኤና ኣብ ዝቐረበሉ፡ ሰፊሕን ዝርዝርን ጸብጸብ ማ/ሸማግላ፡ ፍሉይ ቱኸረት ሂቡ ዝዘተየሎም ኣርእስታት፡-

1. ህሉው ኩነታት ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ፤
2. ኣድላይነት፣ እዋናውነትን ህጹጽነትን፡ ምስራታ ሰፊሕ ሕብረ-ብሄራዊ ግንባርን፡ ብሰላም ጎድና ጎድኒ ናይ ምቕላስ መርሆ፡ ኣብ ሞንጎ ፖሎቲካዊ ውድባት ኤርትራ፤
3. ምምስራት ሰፊሕ ህዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባርን ሕቶ ሓድነት ተመሳሳሊ ፖሎቲካዊ መደብ ዕዮ፣ ሕገ ህንጻን መልክዕ ውደባን ዘለዎም ፖሎቲካዊ ውድባት፤
4. ተሳትፎ መንእሰያት፣ ደቂ ኣንስትዮን ሙሁራትን ኤርትራውያን፡ ህዝብን ሃገርን ኣብ ምድሓን ብሓፈሻ፡ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ኣብ ምርግጋጽ ዘለዎም ተራ ድማ ብፍላይ ብዝምልከት፤
5. ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ንምውጋድ፡ ዝመረጽናዮ ኣገባብ ቃልሲ ምስ ህሉው ኩነታት ህዝብታትና፤
6. ዝበዝሐ ክፋል ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ፡ ከም ቀንዲ ግዳይ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ መጠን፡ ህዝብን ሃገርን ካብ ሓዲጋ ብርሰት ብህጹጽ ኣብ ምድሓን ብዛዕባ ዘለዎ ዘይትካእ ተራ፤
7. ኩነታት ስደተኛታት ኤርትራውያን፡ ዘሕልፉዎ ዘለዉ ዘሰቅቑ ሂወት፡ ክግበረሎም ዝግባእ ቆላሕታ፡
8. ንድፍታት ፖሎቲካዊ መደብ ዕዮን ሕገ ህንጻን ብዝምልከት፡

ገይ-ውድባዊ ጉባኤ ሰደግኤ፡ ነዘም ኣብ ላዕሊ ዝተቐመጡ ኣጀንዳታት፡ ብዕምቕትን ብስፍሖትን ዘተየ፤ ከም ውድብ ንምትግባርም ዝቃለስሎም ኣገደስቲ ፖሎቲካዊ ውሳኔታት ሓንጻጹ፤ ንምዕዋቶም ብዕቡብነት ክጽዕት ምጂኑ ኣረጋገጸ። ዝተፈላለዩ ኣካላት ሕብረተ-ሰብና ማለት ድማ፡ መንእሰያት፡ ደቂ ኣንስትዮ፣ ሙሁራትን ኣባላት ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራን፡ ከምኡውን ዝምልከቶም ወገናት፡ ህዝብታትና ኣንጻላልዮም ካብ ዘሎ ከቢድ ሓዲጋ ብርሰት፡ ኣብ ምድሓን ታሪኻዊ ጉቡኣም ክፍጽሙ ጻውዒቱ ኣመሓላለፈ።

ፖሎቲካዊ ውሳኔታት ገይ-ውድባዊ ጉባኤ፡-

1. ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ብዝምልከት፡-

1.1. ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንደሞክራሲያዊ ለውጢ(ኤ.ሃ.ባ.ደ.ሊ)፡ ሰለስተ መሻርኽቲ ኣካላት ሒዙ፡ ህዝብን ሃገርን ኣብ ምድሓን ዓቕምታትና ኣወሃሂድና መቃለሲ ክኾነና፡ ብሓባራዊ ጻዕሪ ዝመስረትናዮ ጽላልኳ እንተነበረ፡ ከም ትጽቢት ህዝብታትና ከምዘይተዋሰኑ፡ እኳ ደኣስ ኣብ ደውታ ኣትዮ ምህላዉ ገይ-ውድባዊ ጉባኤ ገምገሙ። ኤ.ሃ.ባ.ደ.ሊ ኣብ'ዚ ደረጃ'ዚ ወዲቑ ዘሎ፡ ብቐንዱ ብድኽመትን ዘይምትእምማንን ፖሎቲካዊ ውድባት ምጂኑ ኣስመረሎ። ሃገራዊ ባይቶ፡ ካብ ኣትዮዎ ዘሎ ደውታ ንምውጻእ፡ ሕሉፍ ተሞኩሮኡ ብዕምቕት ብምግምጋም፣ ኣበርክቶ መሻርኽቲ ኣካላት ባይቶ ብምልላይ፣ ቅኑዓት ሓባራዊ መፍትሒታት ብምቕማጥ፡ ናብ 2ይ-ሃገራዊ ጉባኤ ንምእታው ኣብ ዝካየድ ቃልሲ፡ ውድብና ሰደግኤ ተርኡ ከዕዝዝ ወሰነ። መሓዘት ውድባትና ንኤ.ሃ.ባ.ደ.ሊ፡ ቅኑዕ መፍትሒ ክረክብ እናካየዱዎ ዝመጹ መስርሕ ዘተ፡ ብዘይምሕላል ክቕጽሉሉ ጻውዒቱ ኣቐረበ። እጃሙ ከበርክት ድሉው ምህላዉ ኣረጋገጸ።

2. ኣድላይነት፣ እዋናውነትን ህጹጽነትን ምምስራት ሰፊሕ ሕብረ-ብሄራዊ ግንባር ፖሎቲካዊ ውድባት ኤርትራን፡ ብሰላም ጎድና ጎድኒ ናይ ምቕላስ መርሆ ብዝምልከት፡-

2.1. ገይ-ውድባዊ ጉባኤና፡ ዓቕምታት ፖሎቲካዊ ውድባት ኤርትራ ብምጥማር፡ ቀንዲ ጠመተኣም፡ ብቐዳምነት ኣንጻር ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ክቕንዕ ንምግባር ዘዩቋርጽ ጻዕርታት እናተኸየደ ምምጽኡ ተረደኦ፤ እንተኾነ ግን፡ ናይ

ህዝብታትና ተሳትፎ ዝስሕብ፡ እምነት ዝተነበረሉ ሰፊሕ ሕብረ-ብሄራዊ ግንባር ፖሎቲካዊ ውድባት ኤርትራ ክቐውም ከምዘይከኣለ ረአየ። ይኹንምበር፡ ብጊዘያዊ ዕንቅፋታት ተዳሂልካ ዕሽሽ ዘይበሃል ናይ መትከል ሕቶ ምዃኑ ብምእማን፡ ካብ ሕሉፍ ድኽመታት ዝተማሃረ፤ ተባራዕትን እዋናውያንን ሕቶታት ህዝብታትና ብግቡእ ዘለለዩ፤ ከም ቀንዲ ዕላማ ዝተበታተነ ዓቕምታት ህዝብታትና ጠርኒፉ፡ ብቐዳምነት ኣንጻር ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ዘቕንዕ፡ ቀልቢ ህዝብታትና ዝስሕቡ ዕላማታትን መትከላትን ዝተሓገገጠ ሰፊሕ ሕብረ-ብሄራዊ ግንባር ንምምስራት ከካይዶ ዝጸንሐ ቃልሲ ኣጠናኺሩ ክቕጽሎ ወሰነ።

2.2. ገይ-ውድባዊ ጉባኤና፡ ኣብ ደምበ ተቐውሞ ኤርትራ፡ ብፖሎቲካዊ መደብ ዕዮ፤ መልክዕ ውደባ፤ ኣብ እዋናውያን ዕላማታትን መትከላትን ዝፈላለዩ፡ ከምኡውን ካልኣዊ ኣፈላላያት ብልዙብ ኣገባብ ምፍታሕ ስኢኖም፡ ብብእዋኑ ዝጫጭሑ፡ ብርክት ዝበሉ ፖለቲካዊ ውድባት ዝሓቕፈ ምዃኑ ኣስተውዓለ። ኣብ ሞንጎዚ ፖሎቲካዊ ሓይልታት'ዚ፡ ዘለዉ ኣፈላላያት ብግቡእ ተመሓዲርም፡ እንተወሓደ ቡብሽነኹም፡ ቀንዲ ኣተኩሮኦም ኣንጻር ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ዘቕንዑሉ መባእታዊ ናይ ዝምድና መርሀ ምቕባል፡ ኣማራጺ ዘይብሉ ለባም ኣንፈት ምዃኑ እምነቱ ኣቐመጠ። ካልኣዊ ፍልልያት ብግቡእ ኣመሓዲርካ፡ ጎድና ጎድኒ ብሰላም ናይ ምቅላስን፡ መባእታዊ ምትሕግጋዝ ናይ ምግባርን መርሀ፡ ብእዋናውነት ኣንጻር፡ ናብ ዘዩድሊ ግጭት ከዩምራሕካ፡ ቀንዲ ቆላሕታኻ፡ ኣንጻር ገባቲ ስርዓት ህግደፍ ክተቕንዕ ዝጠቕም ክኸውን እንክሎ፡ ብዘላቕነት ድማ፡ እቶም ኣብ መደብ ዕዮ ፍልልይ ዘይብሎም፡ ብካልኣዊ ኣፈላላያት ተፈናጪሎም ዝጸንሑ፡ ብመስርሕ ናብ ንቡር ሓድነት ዝምለሱሉ ዕድል ዘርሑ ብምዃኑ፤ እቶም ናይ መደብ ዕዮን እዋናውያን ዕላማታትን መትከላትን ፍልልይ ዘለዎም ድማ፡ ናብ ዘይእዋናዊ ተጻብኣን ጎነጽን ከዩምርሑ፡ ቀንዲ ጠመተኣም፡ ጸረ ህግደፍ ክቕንዑ ዝገብር፡ ድሕሪ ውድቀት እዚ ስርዓትዚ ድማ፡ ኣብ መሰጋገሪ እዋን ይኹን ኣብ ትሕቲ ቅዋማዊ ሕብረ-ሰልፋዊ ስርዓት፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ብሰላማውን ዲሞክራሲያውን ኣገባብን ብድምጺ ህዝብን ጥራሕ፡ ናይ ምጭባጥ ባህሊ ከማዕብሉ ዝሕግዝ ምዃኑ ዘለዎ እምነት ኣቐመጠ። ስለዝኾነውን ኣብ ሞንጎ ጸረ ህግደፍ ዝኾኑ ፖሎቲካዊ ውድባት ኤርትራ፡ እንተወሓደ ኣብ መባእታዊ ስምምዕን ምትሕግጋዝን ዝተመስረተ፡ ብሰላም ሓቢርካ ጎድና-ጎድኒ ናይ ምቅላስ መርሀ ምክታል ቅኑዕን ለባምን ምዃኑ ብምእማን፡ ንተግባራውነቱ ዕቱብ ቃልሲ ከካይድ ወሰነ።

3. ምምስራት ሰፊሕ ህዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባርን፡ ሕቶ ሓድነት ተመሳሳሊ ፖሎቲካዊ መደብ ዕዮ፤ ሕገ ህንጻን መልክዕ ውደባን ዘለዎም ፖሎቲካዊ ውድባት ብዝምልከት፤

3.1. ገይ-ውድባዊ ጉባኤ፡- ኣብ ሞንጎ ህዝባዊ ዲሞክራሲያዊ ዕላማታት ዝወነኑ ፖሎቲካዊ ውድባት ኤርትራ፡ ብሰፊሕ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ናይ ምጥርናፍ ዕዮ፡ ምስ ምፍጣርን ምምዕባልን ሕቶ መሪሕ ውድብ ቀጥታዊ ምትእስሳር ከም ዘለዎ ተገንዘበ፤ ኣብ ሕሉፍ ጉዕዞ ቃልስና፡ ምስዚ ዕምምዚ ብዝተታሓሓዘ ዝነበሩና ዓባይቲ ሕጽረታት ኣለሊና፡ ካብ ተሞኩሮና ዝቐሰምናዮ ትምህርቲ ብምምርኳስ፡ ንድሕሪት ዘይምለስ ሰፊሕ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ንምምስራት ኣበርቲዑ ክቃለስ ወሰነ።

3.2. ገይ-ውድባዊ ጉባኤ፡- ኣብ ክሊ ሰፊሕ ሕብረ ብሄራዊ ግንባር ይኹን፡ ኣብ ክሊ ሰፊሕ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ብሓባር እናተቐለሰና፡ እነዋህልሎም ልምድታትን ኣወንታዊ ተሞኩሮታትን ብምዕቃብ፡ ምስ ሕቶ ሓድነት ብዝተኣሳሰረ ዘርኣናዮም ሕጽረታት ብዝተኣማምን ብምስጋር፡ ምስ ውድብና ተመሳሳሊ፡ ፖሎቲካዊ መደብ ዕዮ፤ ሕገ ህንጻ፤ መልክዕ ውደባን እዋናውያን ፖሊሲታትን ዘለዎም ፖሎቲካዊ ውድባት፡ ናብ ሙሉእ ሓድነት ክበጽሕ ብዕቱብነት ክቃለስ ወሰነ።

4. ተሳትፎ መንእሰያት፤ ደቂ ኣንስትዮን ሙሁራት ኤርትራውያን ብዝምልከት፡-

4.1. መንእሰያት ከም ሞተር ለውጢ፡ ኣብ ሕብረተ-ሰብኣዊ ምዕባል ብኣፈሻ፡ ህዝብን ሃገርን ካብ ኣንጻላልዮም ዘሎ ናይ ብርስት ሓዲጋ ኣብ ምድሓን ድማ ብፍላይ፡ ዘለዎም ዓብይ ተራ ብምእማን፡ ንቕሕን ሰፊሕን ተሳትፎኦም ምዕዛዝ ዘለዎ ኣገዳስነት ብምስትውዓል፤

4.2. ደቂ ኣንስትዮና፡ ከም ፍርቂ ኣካል ሕብረተሰብና መጠን፡ ኣብ እዋን ነጻነታዊ ተጋድሎና ዝነበረን ታሪኽ ዘይርስዎ ጅግንነታዊ ኣበርክቶ ብምዝካር፡ ሎሚውን ብዘይ ተሳትፎኣን ዝዕወት ዲሞክራሲያዊ ቃልሲ ከምዘየልበ ብምእማን፤

4.3. ሙሁራት ኤርትራውያን፡ ኣብ ዲሞክራሲያዊ ቃልስና፡ ምስ ናይ ቀረባን ርሑቕን መድረኻት ቃልሲ እናተሳነዩ ክኸይዱ ዝኸእል፡ ቅኑዕ ስትራተጂ፤ ስልትን ፖሊሲታትን ኣብ ምሕንጻጽ ዘለዎም ዘይትካእ ተራ ብምግንዛብ፡-

ህዝብን ሃገርን ካብ ሓዲጋ ብርሰት ብቐዳምነት ኣብ ምድሓን ይኹን፡ ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ኣብ ምርግጽ ተሳትፎኡም ከዕዘዙ ኣበርቲዑ ክቃለስ ወሰነ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ነቲ በብእዋኑ እናማዕበለ ዝኸይድ ዘሎ ቃልሲ መንእሰያት ኤርትራ ከበርዕን፡ ብሄራዊ፣ ሃይማኖታዊን ኣውራጃውን ፍልልያት እናሳወረ፡ ኣብ ሕድሕዶም ከመናጨቱ ንምግባር፡ ሓያል ናይ ለውጢ ቅልጽሞም ከበርዕን፡ ብሰፊሑ ተዋፊሩ ከምዘሎ ብምስትውዓል፡ ብዘለዎ ዓቕሚ ኣብ ምፍሻሉን፡ ሓድነታዊ ቃልሲ መንእሰያት ኤርትራ ተጠናኺሩ ንቐድሚት ከምርሽ ክቃለስ ቅሩብነቱ ኣረጋገጸ። መንእሰያትና፡ ቀንድን ብሕታውን ጸላኢኦም ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ ጥራሕ ምዃኑ ኣሚኖም፡ ሓድነቶም ብምጥንኻር፡ ሃገሮምን ህዝቡምን ኣብ ምድሓን ቅድመ ግንባር ኮይኖም ክቃለሱ ጻውዒቱ ኣመሓላለፈ።

5. ኣገባብ ቃልሲ ብዝምልከት፡-

ገይ-ውድባዊ ጉባኤ ሰደግኤ፡

- 5.1. ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ/ህግደፍ፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ሃገር ንበይኑ ብሒቱ ዝሓዘ፣ ንሰላማውን ሕጋውን ተቓውሞ ፈጸሙ ዘይጸወር፣ ሃገርን ህዝብን ብዘይ ቅዋም ንልዕሊ 25 ዓመታት ዝገዝእ ዘሎ ፍጹም ጸረ ሰላምን ጸረ ህዝብን ስርዓት ምዃኑ ብምእማን፤
- 5.2. ኣብ ሃገርና፡ ፖሎቲካዊ ስልጣን ብድምጺ ህዝብታት ንምጭባጥ ዘብቐዕ ሰላማውን ሕጋውን ውድድር ፖሎቲካዊ ስልፍታት ዝካየደሉ ጥጡሕ ባይታ ምፍጣር፡ ኣማራጺ ዘይብሉ ዲሞክራሲያዊ መንገዲ ምዃኑ ብምቕባል፡- ክንክተሎ ዝጸናሕና፡ ኩሉ-መዳያዊ ኣገባብ ቃልሲ፡ ቅንዕና ዳግም ብምርግጽ፡ ኣብ ኣፈጻጽማኡ ማሸማግላ ሓላፍነት ተሸኪሙ፡ ብዕቱብነት ክቃለስ ወሰኑ።

6. ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ብዝምልከት፡-

6.1. ገይ-ውድባዊ ጉባኤ ሰደግኤ፡ ኣብዝሓ ክፋል ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ(ተጋዳላይ ይኹን ሃገራዊ ኣገልግሎት)፡ ከም ኣካል ጭቁን ሕብረተ-ሰብና መጠን፡ ቀንዲ ግዳይ ፋሽስታዊ ስርዓት ኢሳይያስ ህግደፍ ምዃኑ ገምገማ። መብዛሕትኡ፡ ካብ ትምህርትን ዝተፈላለዩ ዓውደ ስራሓትን ዝተፈናቐሉ፡ መንእሰያዊ ዕድመኡ ኣብ ዘይኣምነሉ ኩነት እናተኣገደ ንምትን መቐሰልትን እናተዳረገ ዝመጸ፣ ጊላዊ ጉልበቱ ኣብ ጥቕሚ ላዕለዎት ወታደራውያን ሞኮንናት ከውዕል፣ ናይ ቤተ-ሰቡ ውሕስነት መነባብሮ ፍጹም ዝተሓረሞ ክፋል ሕብረተሰብ ብምዃኑ፡ ህዝብን ሃገርን ካብ ኣንጻላልዮምም ዘሎ ሓዲጋ ብርሰት ብዘተኣማምን ምድሓን ይኹን፡ ኣብ ሃገርና ዲሞክራሲያዊ ለውጢ ምምዝጋብ ማለት፡ ብቐንዱ ንባዕሉ ካብ ዘየቋርጽ ገልታዕታዕ፣ ስንክልናን ሞትን ምድሓን፡ መጻኢ ዕድሉ ድማ፡ ዘላቂ ውሕስነት ክረከብ ምግባር ማለት እዩ፤ ስለዚ ንፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ንምውጋድ ኣብ ዝካየድ ቃልሲ፡ ቅድመ ግንባር ተዋሳኢ ክኸውን ከምዘለዎ፡ ገይ-ውድባዊ ጉባኤ ኣመልከተ፡ እዚ ሓይሊዚ፡ ኣብ ጎድኒ ውጽዕ ህዝቡ ተሰለፉ ዘይትካእ ተርኡ ከበርክት ምእንቲ፡ ውድብና ሰደግኤ ውሕሉል ፖሎቲካውን ውደባውን ስራሓት ከካይድ ወሰነ።

7. ስደተኛታት ኤርትራውያን ብዝምልከት፡-

ገይ-ውድባዊ ጉባኤ፡

- 7.1. ኣብ መዋእል ባዕዳዊ መግዛእቲ፡ ካብ ሃገሮም ዝተሰደዱ ወገናትና፡ ብሰንኪ ጸረ-ህዝብን ጸረ-ዲሞክራሲን ባህርያት ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ድሕሪ ሃገራዊ ነጻነት ናብ ዝፈትዉዎ ሃገሮም ተመሊሶም፡ ዳግም ናብ ንቡር ሂወቶም ከምለሱ ዘይበቐዑ፡ ከርፋሕ ናብራ ስደት ዝቐጽሉ ዘለዉ ወገናትና ምህላዎም ብዓሚቕ ሓዘን ብምዝካር፡
- 7.2. ብሰንኪ፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ፡ ማሕበረ ቁጠባዊ መነባብሮኦም ካብ እዋን ናብ እዋን እናንቆልቆለ ስለዝኸደ፡ ፖሎቲካዊ፣ ሰብኣውን ዲሞክራሲያውን መሰላቶም ስለዝተገፈፈ፣ ፍትሒ ተሓሪሙዎም ከም ግሉዝ ኣቕሓ ክከለቡቱ ዝተፈርዱ፣ ብሂወት ናይ ምንባር ዕድሎም እናጸልሙት ብምቕጻሉ፡ ዝፈትዉዎ ሃገሮም መርገጺ ስኢኖምላ፡ በብእዋኑ ብኣሻሻላት ክሰደዱ ዝጸንሑን ዘለዉን ኤርትራውያን ምህላዎም ብምግንዛብ፡-

ኣብ ዝዓረፉለን ሃገራት፡ ናይ መነባብሮ ውሕስነትን ናይ ፖሎቲካ ዐቕባን ክረኽቡ እናጸወዑ፡ ምስ ኩሎም ፖሎቲካዊ ሓይልታት፣ ሰብኣውያን ማሕበራትን ግዳሳት ኤርትራውያንን ተወሃሂዱ፡ ምሕጽንትኡን ጥርዓትን ናብ ዝምልከቶም ኣካላት ንምብጻሕ ዓቕሙ ዝፈቐደ ጻዕሪ ከካይድ ወሰነ።

ኤርትራውያን ስደተኛታት ብሓፈሻ፡ መንእሰያትና ድማ ብፍላይ፡ ኣብ ጉዕዞ ስደት ከጋጥሞም ዝጸንሑን ዘሎን መጭወይቲ፣ ሰፍ ዘይብል ናይ ገንዘብ ዕዳ፣ ምምዝሓቕ ውሽጣዊ ኣካላት ሰብነት፣ ንግፍዓዊ ማእሰርትን ዘሰቅቑ ሞትን ዘቃልዑዎም ዘለዉ፡ ዝተፈላለዩ ደላሎን መሰጋገርትን፡ መሻርኽቶም ሰብ-ስልጣናት ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍን ልኡኻቶምን ብጽኑዕ ኮነ። መንግስታት፡ ሱዳን፣ ግብጽን እስራኤልን ናብ ሃገራቶም ዝኣትዉ ስደተኛታት ወገናትና፡ ድሕንነቶም ክሕሎ፡ ኣብ ኢድ ሓይልታት ስለላን ጸጥታን ፋሽስታዊ ስርዓት ህግደፍ ከይወድቁ፡ ሓለዋን ክንክንን ክገብሩሎም ገይ-ውድባዊ ጉባኤ ተማሕጸነ።

በዚ ኣጋጣሚ መንግስትን ህዝብን ኢትዮጵያ፡ ንኤርትራውያን ስደተኛታት እናርአዩዎ ዝመጹ ሕውነታውን ሰብኣውን ኣተሓሕዛን ክንክንን ብልቢ ኣመስገነ። መጻኢ ዕድል መንእሰያት ተማሃሮ ስደተኛታት ኤርትራውያን ዘለምልም፡ ዝለዓለ ደረጃ ትምህርቲ(ዩኒቨርሲቲ) ክረኽቡ ምግባሮም ኣድናቕቱ ገለጸ። ንመጻኢ ኣጠናኺሮም ክቕጽሉዎ ጸውዑ።

8. ፖሎቲካዊ መደብ ዕዮን ሕገ-ህንጻን ብዝምልከት፡-

8.1. ገይ-ውድባዊ ጉባኤ፡ ኣብ ንድፍታት ፖሎቲካዊ መደብ ዕዮን ሕገ ህንጻን፡ ሰፊሕን ዓሚቕን ምይይጥ ኣካየደ፤ ኣድላይ ምትዕርራይ ገይሩ፡ ከም መቃለሲ ሰነዳቱ ተቐቢሉ ንምዕዋቶም ብዕቱብነትን ብተወፋይነትን ክቃለስ ወሰነ።

ገይ-ውድባዊ ጉባኤ
ሰውራዊ ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)
21-ለካቲት 2017
ሽረ-እንዳሰላሴ።